

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy

LBY.410.006.03.2023

Sławomir Napierała
Burmistrz Miasta i Gminy
Nakło nad Notecią
ul. Ks. Piotra Skargi 7
89-100 Nakło nad Notecią

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/072 Realizacja dochodów własnych przez wybrane gminy.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta i Gminy Nakło nad Notecią ¹ , ul. Ks. Piotra Skargi 7, 89-100 Nakło nad Notecią
Kierownik jednostki kontrolowanej	Sławomir Napierała, Burmistrz Miasta i Gminy Nakło nad Notecią ² , od 14 grudnia 2010 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustalanie i pobór dochodów własnych. 2. Dochodzenie zaległości z tytułu dochodów własnych. 3. Udzielanie ulg w spłacie zobowiązań z tytułu dochodów własnych. 4. Nadzór nad realizacją dochodów własnych.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2022 ³ . Kontrolą mogą być objęte dowody dotyczące zdarzeń, jakie nastąpiły w okresach wcześniejszych i późniejszych, jeżeli miały wpływ na kontrolowaną działalność.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontrolerzy	Karolina Lahutta, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/36/2023 z 25 stycznia 2023 r. Hanna Loch-Klimek, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/47/2023 z 17 marca 2023 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 1-4)</p>

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W kontrolowanym okresie w Urzędzie podejmowano działania na rzecz pozyskania dochodów własnych Miasta i Gminy Nakło nad Notecią⁶, co NIK ocenia pozytywnie. Podejmowano czynności w zakresie wymierzenia podatków i opłat lokalnych, opłaty planistycznej, opłaty adiacenckiej, uzyskiwano dochody z majątku. Przy sprzedaży i wydzierżawianiu nieruchomości postępowano zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami⁷ oraz obowiązującymi w tym zakresie uchwałami Rady Miejskiej w Nakle nad Notecią⁸. Kontrola wykazała jednakże, że nie zawsze prawidłowo pobierano podatki. Na skutek nierzetelnej weryfikacji deklaracji/informacji lub niewyegzekwowania obowiązku ich złożenia, a w ostateczności również niewydania decyzji, nie wymierzono podatków w łącznej kwocie 69,0 tys. zł.

¹ Dalej „Urząd”.

² Dalej: „Burmistrz”.

³ Czynności kontrolne zakończono 7 czerwca 2023 r.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623. Dalej: „ustawa o NIK”.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: „Gmina”.

⁷ Dz. U. z 2023 r., poz. 344. Dalej: „uogn”.

⁸ Dalej: „Rada Miejska”.

W Urzędzie podejmowano działania windykacyjne wobec podmiotów posiadających zadłużenie z tytułu podatków i opłat, ale nie zawsze były one rzetelne. Stwierdzono błędy w treści części upomnień i tytułów wykonawczych, sporadyczne przypadki niewystawienia tytułu wykonawczego lub nieprzekazania go do organu egzekucyjnego. Negatywnie NIK ocenia natomiast działania mające na celu dochodzenie zaległych należności o charakterze cywilnoprawnym, w szczególności dopuszczenie poprzez brak działań innych niż wezwanie do możliwości podniesienia przez dłużników zarzutu przedawnienia w odniesieniu do zaległości w łącznej kwocie 48,4 tys. zł. Stwierdzono ponadto istotne nieprawidłowości w obszarze odpisywania zaległych należności uznanych za przedawnione. Polegały one na nieustaleniu okoliczności niezbędnych do oceny tego faktu lub ich niewłaściwej ocenie, w wyniku czego niezasadnie odpisano 17,0 tys. zł.

Negatywnie NIK ocenia również sposób prowadzenia postępowań w sprawie przyznania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych. Nieprawidłowości stwierdzono w większości zbadanych postępowań. Dotyczyły one głównie błędów w treści decyzji oraz niewywiązywania się z wymogów określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa⁹ w zakresie wyjaśniania i wyczerpującego zebrania materiału dowodowego. Stwierdzono również nieprawidłowości polegające na niezbraniu w większości spraw pełnego materiału dowodowego wymaganego do udzielenia ulgi zgodnie ustawą z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej¹⁰. Ponadto Urząd nierzetelnie sporządzał zaświadczenia i sprawozdania o udzielonej pomocy, jak również zamieszczane na stronie BIP wykazy podmiotów, którym udzielił ulg.

W ocenie NIK powyższe nieprawidłowości wynikały m.in. z niezapewnienia w tych obszarach działalności Urzędu funkcjonowania skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, o której mowa w art. 68 i 69 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹¹.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej¹² kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Ustalanie i pobór dochodów własnych

1.1. W latach 2019-2022 nastąpił wzrost dochodów własnych z 64 773,4 tys. zł w 2019 r. do 81 174,7 tys. zł w 2022 r. Niewielki (o 1,4%) spadek dochodów własnych odnotowano w 2020 r. względem roku poprzedniego. Struktura dochodów własnych była następująca:

- podatki¹³ stanowiły od 28,6% do 32,0% dochodów własnych i w latach objętych kontrolą wzrosły z 20 417,4 tys. zł w 2019 r. do 23 194,1 tys. zł w 2022 r.¹⁴;
- pozostałe dochody własne stanowiły od 22% do 33% dochodów własnych. Kształtowały się na poziomie od 14 256,5 tys. zł w 2019 r. do 26 609,1 tys. zł w 2022 r.¹⁵;

⁹ Dz. U. z 2022 r., poz. 2651, ze zm. Dalej: „Op.”.

¹⁰ Dz. U. z 2023 r., poz. 702. Dalej: „ustawa o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej”.

¹¹ Dz. U. z 2022 r., poz. 1634, ze zm. Dalej: „uofp”.

¹² Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹³ Największe wpływy odnotowano z tytułu podatku od nieruchomości od 78 do 81%, podatku rolnego oraz podatku od czynności cywilnoprawnych od 6 do 8%.

¹⁴ Największy ich wzrost względem roku poprzedniego nastąpił w 2021 r. tj. wzrosły o 8%.

¹⁵ Największy ich wzrost względem roku poprzedniego nastąpił w 2021 r. (o 52%) z tytułu rekompensaty utraconych dochodów (wzrost o 5 539,7 tys. zł).

- udział w podatku dochodowym od osób fizycznych stanowił od 40% do 45% dochodów własnych. Jego poziom kształtował się od 28 920,8 tys. zł w 2019 r. do 29 549,4 tys. zł w 2022 r.;
- udział w podatku dochodowym od osób prawnych stanowił od 0,8% do 1,4% dochodów własnych¹⁶ i wynosił od 520,2 tys. zł w 2019 r. do 1 038,0 tys. zł w 2022 r.;
- opłaty, w każdym roku okresu objętego kontrolą, stanowiły do 1% w dochodach własnych i wynosiły od 658,6 tys. zł w 2019 r. do 784,1 tys. zł w 2022 r.

Burmistrz poinformował, że w związku z sytuacją epidemiczną nastąpił w jednym roku spadek dochodów własnych o 1% w stosunku do roku poprzedniego. W pozostałych latach natomiast dochody własne wzrosły.

(akta kontroli str. 30-35)

1.2. W latach 2019 - 2022 Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Nakle nad Notecią¹⁷ wydał pozwolenia na użytkowanie lub otrzymał zgłoszenia o zakończeniu budowy na terenie Gminy (399 przypadków), z tego 77 w 2019 r., 110 w 2020 r., 95 w 2021 r. oraz 117 w 2022 r. W badanym okresie Urząd otrzymywał od PINB na bieżąco¹⁸ informacje dotyczące pozwoleń na użytkowanie obiektu budowlanego oraz zgłoszeń o zakończeniu budowy obiektu budowlanego. Organ podatkowy podatkiem od nieruchomości objął 391 budynków. Podczas ustalania należnego podatku porównywano dane otrzymane od organu nadzoru budowlanego z deklaracjami i informacjami składanymi przez podatników, ewidencją gruntów i budynków oraz z projektami budowlanymi lub opisem technicznym udostępnionym do wglądu na żądanie Urzędu. Nieopodatkowanych zostało osiem nieruchomości [...] ¹⁹, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 1.

(akta kontroli str. 36-215)

1.3. Analiza 20 spraw (po pięć z każdego roku objętego kontrolą) dotyczących ustalenia podatku od nieruchomości od osób fizycznych wykazała m.in., że 11 podatników złożyło deklaracje terminowo, zgodnie z art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. W dziewięciu przypadkach, informacja ta została złożona z opóźnieniem wynoszącym od 15 do 81 dni. We wszystkich przypadkach skorzystano z możliwości wezwania podatnika na podstawie art. 274a §1 Op. do złożenia informacji. W przypadku złożenia informacji po terminie organ podatkowy ustalił podatek w drodze decyzji, zgodnej z art. 6 ust 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, tj. od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło zdarzenie lub od 1 stycznia kolejnego roku w przypadku nowo wybudowanych nieruchomości. Ww. przypadki opóźnień w złożeniu informacji nie miały konsekwencji finansowych.

W przypadku 20 skontrolowanych deklaracji składanych przez osoby prawne lub jednostki nieposiadające osobowości prawnej (po pięć z każdego roku objętego kontrolą), wszystkie złożono w terminach określonych w art. 6 ust. 9 pkt 1 i 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

(akta kontroli str. 216-218)

Skarbnik poinformował, że nie jest możliwe wykazanie liczby złożonych informacji przez osoby fizyczne, ponieważ decyzja jest zawsze skutkiem złożonych informacji lub zawiadomień o wprowadzonych zmianach w danych ewidencyjnych ze Starostwa

¹⁶ Jego poziom wzrósł w 2020 r. i 2021 względem lat poprzednich o 47 i 46%. W 2022 nastąpił ich spadek o 7% względem roku 2021.

¹⁷ Dalej: „PINB”.

¹⁸ W razie zaistnienia okoliczności, od kilku do kilkudziesięciu na miesiąc.

¹⁹ Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), w związku z art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383, ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji z uwagi na tajemnicę skarbową.

Powiatowego w Nakle nad Notecią²⁰. Natomiast liczba wydanych decyzji zmieniających w poszczególnych latach wynosiła: 1 076 w 2019 r., 938 w 2020 r., 1 343 w 2021 r., 1 108 w 2022 r.

Liczba wydanych decyzji podatkowych wraz z decyzjami zmieniającymi w każdym roku okresu objętego kontrolą wynosiła: 9 886 w 2019 r., 9 849 w 2020 r., 10 442 w 2021 r. i 10 303 w 2022 r. Liczba złożonych do Urzędu deklaracji przez osoby prawne wyniosła 298 w 2019 r., 299 w 2020 r., 298 w 2021 r. i 304 w 2022 r.

(akta kontroli str. 219-229)

1.4. Na terenie Gminy w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej²¹ zarejestrowanych było²² 1 773 działalności gospodarczych. Ponadto podatnikami podatku od nieruchomości od działalności gospodarczej (budynki, grunty, świadczenia zdrowotne) były²³ 692 podmioty, w tym: 577 - os. fizyczne oraz 115 – os. prawne.

Kontrola losowo wybranych 50 osób zarejestrowanych w CEIDG wykazała, że w 26 przypadkach informacje dotyczące wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie obowiązku podatkowego złożone zostały do Urzędu, a organ podatkowy naliczył podatek od nieruchomości zgodny ze stawkami określonymi w Uchwale²⁴ Rady Miejskiej. W pozostałych przypadkach osoby prowadzące działalność gospodarczą po wezwaniu organu podatkowego złożyły oświadczenia o niewykorzystywaniu gruntów i budynków na prowadzenie działalności gospodarczej. W latach 2019-2022 u podatników prowadzących działalność gospodarczą nie przeprowadzono żadnej kontroli podatkowej, o której mowa w art. 281-282 Op, co szerzej opisano w pkt 1.18 wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str.230-236)

1.5. Analiza dokumentacji 20 wybranych losowo spraw związanych z wydaniem decyzji podatkowych (po pięć z każdego roku objętego kontrolą) wykazała, że sprawdzano poprawność danych zawartych w informacjach składanych przez podatników z danymi z ewidencji gruntów, aktów notarialnych. Weryfikacja dotyczyła daty powstania obowiązku podatkowego, terminu złożenia informacji podatkowej, rodzaju formularza, zgodności z danymi źródłowymi, a także czy informacje nie zawierały błędów rachunkowych i oczywistych omyłek. Dokumentowanie czynności sprawdzających dokonywano poprzez adnotację na deklaracji informacji o sprawdzeniu pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym. W przypadku informacji weryfikowano powierzchnię lub okres, od którego powstał obowiązek podatkowy.

(akta kontroli str. 218)

1.6. W Urzędzie prowadzona była w formie elektronicznej baza ewidencji podatkowej pojazdów podlegających opodatkowaniu podatkiem od środków transportowych. W okresie objętym kontrolą otrzymywano comiesięczne informacje o zarejestrowanych i wyrejestrowanych pojazdach przekazywane przez Starostę Nakielskiego²⁵, zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2002 r. w sprawie informacji podatkowych²⁶. Informacje te zawierały dane określone w § 5 ust 2 ww. rozporządzenia.

Z analizy porównawczej bazy z informacjami przekazanymi przez Starostę, na podstawie 100 nowo zarejestrowanych pojazdów ustalono, że 93 pojazdy opodatkowane zostały podatkiem od środków transportowych. Dane zawarte

²⁰ Dalej: „Starostwo Powiatowe”.

²¹ Dalej: „CEIDG”.

²² [CIDG](#) - dzień pobrania danych: 6 kwietnia 2023 r.

²³ Według stanu na 6 kwietnia 2023 r.

²⁴ Uchwała nr XLI/898/2021 z 28 października 2021 r.

²⁵ Dalej: „Starostę”.

²⁶ Dz. U. z 2017 r., poz. 68 ze zm.

w informacjach przekazanych przez Starostę dotyczące tych pojazdów, będące podstawą wymiaru podatku m.in.: rodzaj środka transportowego, dopuszczalna masa całkowita, liczba osi zostały prawidłowo wprowadzone w 92 przypadkach do bazy ewidencji podatkowej pojazdów. W jednym przypadku organ podatkowy omyłkowo wprowadził błędny nr rejestracyjny pojazdu. W siedmiu przypadkach podatnicy nie złożyli deklaracji na podatek od środków transportowych wymaganych art. 9 ust 6 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz nie zostali opodatkowani podatkiem od środków transportowych, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 2.

(akta kontroli str. 237- 271)

1.7. Badanie prawidłowości i terminowości ustalania i pobierania podatków od środków transportowych przeprowadzone na próbie 20 losowo wybranych deklaracji na ten podatek²⁷ wykazało, że:

- deklaracje złożono na formularzu zgodnym z obowiązującym wzorem;
- 13 deklaracji podatnicy złożyli terminowo, tj. do 15 lutego danego roku podatkowego lub w terminie 14 dni od zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie obowiązku podatkowego, zgodnie z art. 9 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych;
- weryfikowano²⁸ prawidłowość danych w złożonych przez podatników deklaracjach na podstawie złożonych przez nich wraz z deklaracją kserokopii dowodów rejestracyjnych oraz faktur zakupu lub sprzedaży środków transportowych, co potwierdzano adnotacją na 14 deklaracjach o dokonaniu przez pracownika przyjmującego dokumenty czynności sprawdzających, o których mowa w art. 272 Op;
- wysokość podatku wskazana w deklaracjach na podatek od środków transportowych w 16 przypadkach była zgodna ze stawkami określonymi w uchwałach Rady Miejskiej w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych²⁹. W czterech przypadkach podatnicy zadeklarowali kwotę podatku niezgodną z ww. uchwałami Rady Miejskiej, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 3;
- łączna kwota podatku od środków transportowych w zbadanych sprawach wynosiła 176,0 tys. zł, natomiast według złożonych deklaracji 174,6 tys. zł. Podatnicy w siedmiu przypadkach terminowo wpłacili w całości podatek od środków transportowych. W czterech przypadkach terminowo zapłacili jedną ratę podatku, natomiast drugą od 11 do 63 dni po terminie, a w dziewięciu przypadkach zwłoka w zapłacie wynosiła od jednego do 543 dni;
- w 18 przypadkach podatnicy złożyli deklaracje na podatek od środków transportowych na wszystkie lata objęte kontrolą, tj. na 2019, 2020, 2021 i 2022 r. W dwóch przypadkach podatnicy nie złożyli wymaganej deklaracji, a organ podatkowy po wezwaniu podatnika wydał decyzję określającą wysokość zobowiązania podatkowego.

(akta kontroli str. 272-312)

²⁷ Badaniem objęto 20 deklaracji na podatek od środków transportowych z lat 2019-2022, po pięć z każdego roku objętego kontrolą.

²⁸ Na podstawie faktur weryfikowano m.in. datę nabycia pojazdu umożliwiającą określenie faktycznej daty powstania obowiązku podatkowego, a dane z dowodu rejestracyjnego umożliwiały zweryfikowanie danych niezbędnych do prawidłowego określenia wymiaru podatku, m.in. nr rejestracyjny, rodzaj pojazdu, maksymalną masę całkowitą, liczbę osi.

²⁹ Uchwały: Nr II/11/2018 z 3 grudnia 2018 r., Nr XIV/336/2019 z 28 listopada 2019 r.

1.8. W badanym okresie: sprzedano 19 nieruchomości³⁰, dokonano zamiany czterech nieruchomości³¹, zawarto 474 umowy dzierżawy nieruchomości³² i 13 umów najmu³³.

Uzyskane wpływy ze sprzedaży wynosiły: 242,0 tys. zł w 2019 r., 320,2 tys. zł w 2020 r., 447,3 tys. zł w 2021 r. oraz 3 162,1 tys. zł w 2022 r.

Wpływy z najmu i dzierżawy wynosiły: w 2019 r. – 2 589,4 tys. zł, w 2020 r. – 2 733,2 tys. zł, w 2021 r. – 2 775,5 tys. zł, 2022 r. – 3 114,7 tys. zł.

(akta kontroli str. 718-740)

1.9. Stosownie do wymogów art. 25 ust. 2 uogn, w Gminie opracowano plan wykorzystania zasobu nieruchomości. W okresie objętym kontrolą obowiązywały trzy takie plany, pierwszy na lata 2019-2021 i dwa na lata 2022-2024. Wszystkie zawierały elementy określone w art. 25 ust. 2a uogn, tj. zestawienie powierzchni nieruchomości zasobu, prognozę udostępnienia i nabywania nieruchomości wraz z planowanymi dochodami oraz program zagospodarowania nieruchomości.

Plany nie były aktualizowane. Kierownik WGN podała, że zapisy w planie są ogólne, a w związku z nieokreśleniem w Gminie zasad i trybu oddawania nieruchomości w najem/dzierżawę lub sprzedaż decyzje podejmowane były przez Radę Miejską indywidualnie w każdym przypadku.

(akta kontroli str. 720, 741-761)

1.10. Stosownie do art. 21 ust. 1 ustawy z 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego³⁴ opracowano programy gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy na lata: 2017-2021 i 2022-2026. Program na lata 2017-2021 był dwukrotnie aktualizowany, natomiast na lata 2022-2026 wprowadzono trzy zmiany. W obu przypadkach zawierały one elementy określone w art. 21 ust 2 ww. ustawy.

(akta kontroli str. 762-799)

1.11. Z analizy 20 spraw dzierżawy³⁵ oraz 17 spraw dotyczących sprzedaży³⁶ wynika, że nieruchomości będące przedmiotem sprzedaży i najmu miały takie przeznaczenie w planach wykorzystania zasobu i programach gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy. Przy sprzedaży i wydzierżawianiu nieruchomości m.in. przestrzegano zasad określonych w uchwałach Rady Miejskiej³⁷ oraz zarządzeniach Burmistrza³⁸. W każdym ze zbadanych 17 przypadków sprzedaży nieruchomości ustalenie jej wartości nastąpiło na podstawie zleconego operatu szacunkowego. Trzy nieruchomości zostały sprzedane w trybie nieograniczonego przetargu ustnego, zgodnie z art. 28 oraz 37 ust. 1 uogn. W każdym przypadku wymagano wniesienia wadium przez osoby zainteresowane nabyciem, zaś nieruchomości sprzedano oferentom, którzy złożyli najkorzystniejszą ofertę w licytacji ustnej. Osiem nieruchomości zbyto na podstawie art. 37 ust 2 pkt 6 uogn, tj. na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej, gdy dana nieruchomość nie mogła być zagospodarowana jako odrębna nieruchomość. Pięć

³⁰ W tym: dwie w 2019 r., pięć w 2020 r., siedem w 2021 r. oraz pięć w 2022 r.

³¹ Po jednej w 2020 r. i 2022 r. oraz dwie w 2021 r.

³² W tym 162 w 2019 r., 79 w 2020 r., 121 w 2021 r. oraz 112 w 2022 r.

³³ W tym: dziewięć w 2019 r., trzy w 2021 r. oraz jedną w 2022 r.

³⁴ Dz. U. z 2023 r., poz. 725.

³⁵ Po pięć z każdego roku objętego kontrolą.

³⁶ Kontrolą objęto wszystkie (dwie) umowy sprzedaży z 2019 r. oraz po pięć z 2020, 2021 i 2022.

³⁷ Uchwały Rady Miejskiej w Nakle nad Notecią: Nr XXVIII/570/2016 z 24.11.2016 r. w sprawie przyjęcia „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Nakło nad Notecią na lata 2017-2021, zmieniona uchwałami Nr XXX/588/2016 z 29.12.2016 r. i Nr VII/211/2019 z 30.05.2019 r. Uchwała Rady Miejskiej w Nakle nad Notecią Nr XLII/921/2021 z 25.11.2021 r. w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Nakło nad Notecią na lata 2022-2026, zmieniona uchwałami Nr LII/1063/2022 z 22.06.2022 r. i Nr LXI/1213/2023 z 26.01.2023 r.

³⁸ Zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy Nakło nad Notecią w sprawie przyjęcia planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości: Nr 07/2019 z 16.01.2019 r., Nr 175/2021 z 06.12.2021 r. i Nr 160/2022 z 10.11.2022 r.

sprzedaży nastąpiło na rzecz użytkowników wieczystych danej nieruchomości, jedna - na rzecz najemcy lokalu.

Do procedury związanej z wydzierżawieniem nieruchomości poddanych kontroli, przystąpiono po wcześniejszym podjęciu przez Radę Miejską stosownych uchwał intencyjnych lub podjętych po złożeniu wniosku zainteresowanej strony. Spośród 20 zbadanych spraw 15 zakończyło się zawarciem umów dzierżawy na okres dłuższy niż trzy lata za zgodą Rady Miejskiej. W sześciu sprawach dzierżawcę wyłoniono po przeprowadzeniu przetargu nieograniczonego, zaś w dwóch odbyło się to w trybie bezprzetargowym po podjęciu stosownej uchwały Rady Miejskiej. W wyniku przeprowadzonych przetargów wyłoniono oferentów, którzy zaproponowali najwyższą stawkę za dzierżawę nieruchomości, a z przeprowadzonych czynności sporządzono protokół. Wykazy nieruchomości przeznaczonych do zbycia i wydzierżawienia każdorazowo podawano do publicznej wiadomości na okres 21 dni we wszystkich wymaganych miejscach.

(akta kontroli str.741-801)

1.12. W umowach dzierżawy wskazanych w pkt 1.11 wystąpienia pokontrolnego, zastosowano zapisy chroniące interes Gminy, a dotyczące m.in. zastrzeżenia możliwości zamiany wysokości czynszu dzierżawnego oraz zasad ustalania odsetek umownych za niedochowanie terminu płatności. Ponadto w umowach zobowiązano dzierżawcę do ponoszenia odpowiedzialności za: utrzymanie w należyтым stanie nieruchomości, porządkowanie terenu oraz użytkowanie go zgodnie z przeznaczeniem. W dwóch umowach zawarto zapis dotyczący warunków waloryzacji czynszu (o średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych). Trzy umowy dzierżawy zawierały zapis dotyczący zapłaty czynszu dzierżawnego w jednej racie. W 15 skontrolowanych umowach dzierżawy nie zawarto zapisu dotyczącego warunków waloryzacji czynszu. Dyrektor WGN podała, że od 2022 r. w zawartych umowach na dzierżawę gruntów pod garażami wprowadzono waloryzację czynszu dzierżawnego, wcześniej nie stosowano w Urzędzie waloryzacji czynszu dzierżawnego. Nie odniosła się jednak do przyczyn nieujmowania takich zapisów w umowach zawartych przed 2022 r.

(akta kontroli str. 800-808, 939-941)

1.13. W Gminie nie określono zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony. Burmistrz poinformował, że nabywanie, zbywanie i obciążanie nieruchomości oraz ich wydzierżawianie lub wynajmowanie było każdorazowo odrębnie rozpatrywane i zatwierdzane przez podjęcie stosownej uchwały Rady Miejskiej. Zasady najmu mieszkań zostały określone w uchwałach Rady Miejskiej w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy. Ponadto w okresie 2019-2022 trzynastokrotnie dokonywano zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w którym kilkakrotnie określone były maksymalne stawki opłaty planistycznej

(akta kontroli str. 30-35)

1.14. W okresie objętym kontrolą Urząd ustalił 241 opłaty adiacenckie, o których mowa w art. 144 uogn, w tym: 31 w 2019 r., 73 w 2020 r., 105 w 2021 r. i 32 w 2022 r. Łączna kwota ustalonej opłaty adiacenckiej wynosiła 364,6 tys. zł, w tym: 23,9 tys. zł w 2019 r., 45,3 tys. zł w 2020 r., 186,5 tys. zł w 2021 r. i 108,9 tys. zł w 2022 r. Wpływy z tytułu opłaty adiacenckiej wynosiły: 56,4 tys. zł w 2019 r., 44,4 tys. zł w 2020 r., 144,8 tys. zł w 2021 r., 78,1 tys. zł w 2022 r.

(akta kontroli str. 809-828)

1.15. W Urzędzie nie opracowano pisemnych zasad dotyczących postępowania z otrzymanymi wypisami z aktów notarialnych. Kierownik Referatu Gospodarki

Przestrzennej poinformował, że zgodnie z zasadami zawartym w Zarządzeniu Nr 205/2016 Burmistrza Miasta i Gminy Nakło nad Notecią z dnia 14 listopada 2016 r. w sprawie instrukcji obiegu korespondencji i dokumentów w Urzędzie (...) przesłany przez notariusza akt notarialny wpływający do Urzędu podlegał analizie pod kątem wdrożenia procedury, o której mowa w art. 37 ust. 6 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym³⁹. Po przeprowadzeniu analizy treści aktu notarialnego i stwierdzeniu zasadności wszczęcia postępowania, w Urzędzie podejmowano czynności zmierzające do wszczęcia postępowania w sprawie naliczenia opłaty planistycznej od wzrostu wartości nieruchomości. W przypadku stwierdzenia braku takich przesłanek, akt notarialny opatrywany był pieczęcią informującą, że dana nieruchomość nie podlega naliczeniu opłaty.

(akta kontroli str. 829-831)

W latach 2019 – 2022 ustalono 40 opłat od wzrostu wartości nieruchomości na podstawie art. 37 ust. 6 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na łączną kwotę 208,4 tys. zł, z czego: w 2020 r. dwie opłaty w kwocie łącznej 6,8 tys. zł oraz w 2022 r. - 38 opłat w kwocie łącznej 201,6 tys. zł.

(akta kontroli str. 839-852, 864-869)

Kierownik Referatu Gospodarki Przestrzennej wyjaśnił, że w roku 2019 i 2021 nie naliczono opłat od wzrostu wartości nieruchomości, ponieważ nie doszło do zbycia nieruchomości na terenach objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, na których mogłoby dojść do wzrostu wartości nieruchomości.

(akta kontroli str. 839-852, 873-874)

1.16. Rada Miejska podjęła uchwałę upoważniającą do pobierania w latach 2019 – 2022 opłaty targowej⁴⁰ oraz opłaty od posiadania psów⁴¹.

(akta kontroli str. 35, 877- 888)

1.17. W Gminie, w latach 2019-2022 nie pobierano opłaty reklamowej, o której mowa w art. 1 ust 5b oraz art. 17a i art. 17b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. W latach 2019-2022 nie została podjęta uchwała w sprawie poboru takiej opłaty, nie obowiązywały również w tym okresie zasady dotyczące lokalizacji małej architektury oraz tablic i urządzeń reklamowych.

Burmistrz wyjaśnił, że nie przygotował i nie przedłożył Radzie Miejskiej projektu uchwały w sprawie opłaty reklamowej z uwagi na przeprowadzone rozeznanie kosztowe przedsięwzięcia polegające m.in. na konieczności przeprowadzenia inwentaryzacji istniejącej substancji reklamowej, określenie zasad sytuowania obiektów reklamowych i innych obiektów będących przedmiotem regulacji, konsultacje społeczne. Podał, że koszty i czasochłonność prac, których skutkiem byłoby wprowadzenie opłaty reklamowej mogłoby być niewspółmiernie wysokie do dochodów, jakie Gmina mogłaby uzyskać.

(akta kontroli str. 35, 900-907)

1.18. W latach 2019-2022 u podatników przeprowadzono jedną⁴² kontrolę, o której mowa w art. 281-282 Op, pomimo że w Urzędzie obowiązywały procedury⁴³ przeprowadzania kontroli podatkowej. Burmistrz zatwierdził plan kontroli podatkowych na lata 2019 i 2020, który obejmował nieruchomości pięciu sołectw oraz

³⁹ Dz. U. z 2023 r., poz. 977. Dalej: „ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym”.

⁴⁰ Uchwały Rady Miejskiej w Nakle nad Notecią: Nr IV/80/2019 z 31 stycznia 2019 r. i Nr XIV/342/2019 z 28 listopada 2019 r.

⁴¹ Uchwała Rady Miejskiej w Nakle nad Notecią Nr XVI/272/2015 z 26 listopada 2015 r.

⁴² Kontrola przeprowadzona w dniu 29 kwietnia 2022 r.

⁴³ Zarządzenie Nr 149/2012 Burmistrza Miasta i Gminy Nakło nad Notecią w sprawie ustalenia procedur przeprowadzania kontroli podatkowej w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od środków transportowych, opłaty od posiadania psów, dalej: Zarządzenie Burmistrza w sprawie kontroli podatkowej.

sześciu ulic w Nakle nad Notecią⁴⁴. Burmistrz podał, że losowo typowano sołectwa i ulice do kontroli podatkowej na lata 2019-2020.

Żadnej z ww. zaplanowanych kontroli podatkowych nie przeprowadzono, natomiast na lata 2021 i 2022 nie zaplanowano kontroli podatkowej, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 5.

(akta kontroli str. 900-902, 908-923)

1.19. Wysokość uzyskanych dochodów z tytułu opłaty targowej wynosiła 27,3 tys. zł w 2019 r., 21,0 tys. zł w 2020 r., 0,1 tys. zł w 2021 r. oraz 24,6 tys. zł w 2022 r. Dochody z tytułu opłaty od posiadania psów wynosiły 19,9 tys. zł w 2019 r., 18,0 tys. zł w 2020 r., 16,5 tys. zł w 2021 r., 0,5 tys. zł w 2022 r.

(akta kontroli str. 35,1932-1935, 2050-2053)

Burmistrz podał, że kształtując wysokość podatków czy stawki czynszu za korzystanie z mienia komunalnego, Rada Miejska nie może mieć wyłącznie na względzie kwestii dochodowych, tym bardziej że za pomocą podatków lokalnych można kształtować politykę leśną na terenie Gminy, politykę rolną, jak również obrót nieruchomościami i atrakcyjność nieruchomości. Stawki czynszu muszą być zoptymalizowane z uwzględnieniem konkurencyjności Gminy na rynku obrotu nieruchomościami. W celu maksymalizacji dochodów podniesiono w 2022 r. stawki czynszów mieszkalnych, ustalono opłatę adiacencką na maksymalnym poziomie, podnoszono wysokość stawek podatku od nieruchomości oraz stosowano regulacje stawek podatku od środków transportowych.

(akta kontroli str. 30-35, 952-953)

1.20. Wykazane w sprawozdaniach Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych skutki obniżenia górnych stawek podatkowych wynosiły⁴⁵: 987,1 tys. zł w 2019 r., 915,1 tys. zł w 2020 r., 901,6 tys. zł w 2021 r. i 908,2 tys. zł w 2022 r. Skutki decyzji umorzeniowych wykazano w wysokości: 0,7 tys. zł w 2019 r., 42,7 tys. zł w 2020 r., 2,1 tys. zł w 2021 r. i 0,9 tys. zł w 2022 r.

(akta kontroli str. 942-949)

1.21. Burmistrz poinformował, że Gmina nie prowadziła analizy sytuacji demograficznej, jak również analizy przeciwdziałania negatywnym tendencjom demograficznym.

Wysokość dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych wynosiła: 28 920,8 tys. zł w 2019 r., 27 532,0 tys. zł w 2020 r., 30 628,5 tys. zł w 2021 r., 29 549,4 tys. zł w 2022 r.

Liczba mieszkańców⁴⁶ Gminy systematycznie spadała i wynosiła 30 566 osób w 2019 r., 30 260 osób w 2020 r., 29 897 osób w 2021 r. i 29 484 osób w 2022 r.

(akta kontroli str. 30-34, 942-949, 1035)

1.22. Burmistrz podał, że „Gmina nie prowadziła analiz możliwości przyciągania nowych przedsiębiorców, przyjęła natomiast politykę sprzyjania rozwojowi przedsiębiorczości”. Utworzono m.in. Nadnotecki Park Przemysłowy, a Rada Miejska podejmowała uchwały w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej na tworzenie nowych miejsc pracy związanych z inwestycją.

(akta kontroli str. 30-34, 933-938, 950)

⁴⁴ Sołectwa: Suchary, Paterek, Gorzeń, Polichno, Ślesin, oraz ulice w Nakle nad Notecią: Młyńska, Dworcowa, Nowa, Sądowa, Półwiejska i Karnowska.

⁴⁵ W tym: w podatku od nieruchomości: 322,7 tys. zł w 2019 r., 67,6 tys. zł w 2020 r., 85,1 tys. zł w 2021 r., 77,7 tys. zł w 2022 r. oraz w podatku od środków transportowych: 664,4 tys. zł w 2019 r., 847,5 tys. zł w 2020 r., 816,5 tys. zł w 2021 r., 830,5 tys. zł w 2022 r.

⁴⁶ Wg stanu na koniec roku.

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W Urzędzie zaniechano wykonania obowiązków określonych w art. 272 pkt 2 i 3 Op oraz w art. 274a § 1 Op. w zakresie podatku od nieruchomości:

- nie wezwano do złożenia deklaracji na podatek dla nieruchomości stanowiących własność Gminy, dla których PINB w latach 2019-2022 wydał pozwolenia na użytkowanie lub otrzymał zgłoszenia o zakończeniu budowy. Powyższe dotyczyło oddanych w użyczenie [...]47;
- organ podatkowy nie przeprowadził czynności sprawdzających na złożonych przez gminne jednostki organizacyjne deklaracjach DN-1 lub przeprowadził je nierzetelnie i nie wezwał do złożenia korekty deklaracji. Natomiast w odniesieniu do podmiotu wydierżawiającego nie wszczął postępowania podatkowego w celu wymierzenia wysokości podatku.

Skutkiem powyższego było zaniżenie podatku od nieruchomości w latach 2019-2023 wykazanego w deklaracjach na łączną kwotę 81,1 tys. zł48, w tym: 51,1 tys. zł – podlega opodatkowaniu oraz 30,0 tys. zł – zwolnienie na podstawie uchwały Rady Miejskiej.

Dyrektor Wydziału Organizacyjnego wyjaśniła, że [...]49.

Kierownik Referatu Podatków i Opłat Lokalnych wyjaśniła, że przyczyną niewzwania dzierżawcy mienia gminnego do złożenia deklaracji był fakt niedostarczenia do Referatu Podatków i Opłat Lokalnych50 umowy dzierżawy. Przyczyną niewzwania gminnych jednostek organizacyjnych do złożenia korekty deklaracji oraz nieprzeprowadzenia czynności sprawdzających w odniesieniu do złożonych przez te jednostki deklaracji DN-1 było natomiast przekonanie o poprawności złożonych pierwotnie deklaracji.

Dyrektor Wydziału Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa poinformowała, że w latach 2019-2022 Wydział Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa51 nie przekazywał do Wydziału Finansowo-Budżetowego52 kopii zawartych umów dzierżawy, ponieważ nie było takich poleceń.

(akta kontroli str. 36-48, 64-66, 67-76, 77-108, 109-214, 939-941, 954-1000, 2094)

NIK zwraca uwagę na treść standardu kontroli zarządczej D - pkt. 16 i 17 - opisane w załączniku do Komunikatu Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora publicznych53, zgodnie z którymi system *komunikacji* powinien umożliwiać przepływ potrzebnych informacji wewnątrz jednostki, a pracownikom należy zapewnić, w odpowiedniej formie i czasie, właściwe oraz rzetelne informacje potrzebne do realizacji zadań.

W czasie trwania kontroli wszystkie ww. jednostki złożyły deklaracje na podatek od nieruchomości wykazując nieruchomości wcześniej nieopodatkowane.

(akta kontroli str. 956-1000)

47 Vide przypis nr 19.

48 W poszczególnych latach objętych kontrolą zaniżenie podatku wynosiło: 2019 r. – 4,0 tys. zł, 2020 r. 6,6 tys. zł (w tym: 4,6 tys. zł – podlega opodatkowaniu oraz 2,0 tys. zł - zwolnienie na podstawie uchwały Rady Miejskiej), 2021 r. – 12,8 tys. zł (w tym: 4,8 tys. zł – podlega opodatkowaniu, 8,0 tys. zł – zwolnienie na podstawie uchwały Rady Miejskiej), 2022 r. – 20,6 tys. zł (w tym: 11,2 tys. zł – podlega opodatkowaniu, 9,4 tys. zł – zwolnienie na podstawie uchwały Rady Miejskiej), 2023 r. – 37,2 tys. zł (w tym: 26,6 tys. zł podlega opodatkowaniu, 10,6 tys. zł – zwolnienie na podstawie uchwały Rady Miejskiej).

49 Vide przypis nr 19.

50 Dalej: „Referat Podatków”.

51 Dalej: „WGN”.

52 Dalej: „WFB”.

53 Dz. Urz. Min. Fin. z 2009 r., poz. 84. Dalej: „Komunikat w sprawie standardów kontroli zarządczej”.

2. Pomimo niezłożenia przez siedmiu podatników deklaracji na podatek od środków transportowych, organ podatkowy:

- w przypadku sześciu pojazdów zarejestrowanych w październiku 2021 r. nie wydał decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego, o której mowa w art. 21 § 3 i art. 207 §1 Op, pomimo że 10 listopada 2021 r. wszczął z urzędu postępowanie podatkowe w tej sprawie. Kwota należnego podatku za lata 2021-2023 wynosiła 15,9 tys. zł,
- w przypadku jednego nie wezwał do złożenia deklaracji podatkowej oraz nie wszczął z urzędu postępowania podatkowego w celu określenia wysokości zobowiązania podatkowego na podstawie art. 21 § 3 i art. 207 §1 Op. Kwota należnego podatku dla pojazdu zarejestrowanego w sierpniu 2022 r. za okres od września do grudnia 2022 r. wynosiła 0,3 tys. zł.

Kierownik Referatu Podatków wyjaśniła, że w odniesieniu do sześciu pojazdów omyłkowo nie wystawiono decyzji określających zobowiązanie podatkowe. Dla jednego pojazdu natomiast nie wszczęto postępowania podatkowego z uwagi na informację, że pojazd będzie sprzedany w tym samym miesiącu, w którym był zakup.

(akta kontroli str. 242-250, 251 -254)

W toku kontroli organ podatkowy wydał decyzje określające wysokość zobowiązania podatkowego na lata 2021, 2022 dla sześciu pojazdów na łączną kwotę 14,5 tys. zł oraz na 2023 r. na kwotę 1,4 tys. zł. Ponadto odebrał deklarację na podatek od środków transportowych z zadeklarowanym podatkiem w kwocie 0,3 tys. zł.

(akta kontroli str. 258-271)

3. Organ podatkowy w jednym przypadku nie przeprowadził czynności sprawdzających w odniesieniu do deklaracji DT-1 w podatku od środków transportowych, o których mowa w art. 272 pkt 3 Op, a w trzech przypadkach przeprowadził je nierzetelnie. W wyniku powyższego w dwóch przypadkach⁵⁴ zaniżono wymiar podatku o kwotę 1,7 tys. zł oraz w dwóch przypadkach⁵⁵ zawyżono wymiar o kwotę 0,3 tys. zł.

Kierownik Referatu Podatków wyjaśniła, że omyłkowo wprowadzono rodzaj pojazdu.

(akta kontroli str. 272-278, 286-299, 305-306)

4. W 2022 r. zaniechano działań zmierzających do pobrania opłaty od posiadania psów, przewidzianej uchwałą nr XVII/272/2015 z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie opłaty od posiadania psów, a na stronie BIP Urzędu zamieszczono informację o treści „od 1 stycznia 2022 r. na terenie Miasta i Gminy Nakło nad Notecią nie będzie pobierana opłata od posiadania psów – decyzja Rady Miejskiej”, pomimo nieuchylenia obowiązującej uchwały Rady Miejskiej w tym zakresie. Uzyskane dochody z tytułu opłaty od posiadania psów w 2022 r. wynosiły 0,5 tys. zł i stanowiły: 2,5% opłaty pobranej w 2019 r. (19,9 tys. zł), 2,8% w 2020 r. (18,0 tys. zł) i 3,1% w 2021 r. (16,5 tys. zł).

Burmistrz wyjaśnił, że postanowienie dotyczące uchylenia uchwały nr XVI/272/2015 z dnia 26 listopada 2015 r. zawarte było w projekcie uchwały przedstawionym na sesji Rady Miejskiej 28 października 2021 r. (w przedmiocie wprowadzenia od 1 stycznia 2022 r. nowej uchwały w sprawie opłaty od posiadania psów – przypis NIK). W związku z tym, że projekt ww. uchwały decyzją Rady Miejskiej został zdjęty z porządku obrad, to zapis o utracie mocy ww. uchwały nie wszedł w życie. Podał, że przyczyną niepobierania opłaty od posiadania psów począwszy od 2022 r. jest fakt,

⁵⁴ Nr konta podatnika: [Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), w związku z art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji z uwagi na tajemnicę skarbową].

⁵⁵ Nr konta podatnika [Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), w związku z art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji z uwagi na tajemnicę skarbową] (dotyczy dwóch pojazdów).

że Rada Miejska zdejmując z obrad projekt uchwały z dnia 28 października 2021 r. wyraziła wolę zaniechania poboru tejże opłaty.

(akta kontroli str. 35, 887-899, 904-907)

NIK wskazuje, że Burmistrz nie przygotował i nie przedłożył pod obrady Rady Miejskiej projektu uchwały znoszącej opłatę od posiadania psów.

5. W latach 2019-2020 nie przeprowadzono, żadnej z zaplanowanych na te lata kontroli podatkowych, o której mowa w art. 281-282 Op, pomimo że zgodnie z pkt 1 rozdziału VI załącznika nr 1 do Zarządzenia Burmistrza w sprawie kontroli podatkowej, kontrole te podejmuje się z urzędu zgodnie z planem kontroli. Burmistrz zatwierdził plan kontroli podatkowych na lata 2019 i 2020, który obejmował nieruchomości pięciu sołectw oraz sześciu ulic w Nakle nad Notecią⁵⁶. Kontrole podatkowe nieruchomości dotyczyły miały: sprawdzenia stanu faktycznego ze stanem wykazanym w złożonej informacji (deklaracji) podatkowej, sprawdzenia budynków nowo wybudowanych, sprawdzenia niezgłoszonych budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Na lata 2021 i 2022 nie zaplanowano żadnej kontroli podatkowej, co stanowi naruszenie pkt 1 rozdziału VI załącznika nr 1 do Zarządzenia Burmistrza w sprawie kontroli podatkowej, zgodnie z którym plany kontroli na poszczególne lata przygotowane powinny zostać przez WFB oraz zatwierdzone przez Skarbnika i Burmistrza w terminie do 15 grudnia każdego roku, natomiast do 31 grudnia podane do publicznej wiadomości.

Burmistrz, Dyrektor WFB oraz Kierownik Referatu Podatków wskazali, że w latach 2019-2020 kontrole nie zostały przeprowadzone ze względu na obostrzenia związane z pandemią COVID-19, natomiast na lata 2021 i 2022 nie przygotowano planu kontroli ze względu na trwający stan pandemii.

(akta kontroli str. 900-902, 908-921, 922-923)

OCENA CZĄSTKOWA

W kontrolowanym okresie w Urzędzie podejmowano działania na rzecz pozyskania dochodów własnych Gminy z tytułu podatków i opłat lokalnych, opłaty planistycznej, opłaty adiacenckiej jak również uzyskiwania dochodów z majątku. Przy sprzedaży i wydzierżawianiu nieruchomości postępowano zgodnie z uogn oraz obowiązującymi w tym zakresie uchwałami Rady Miejskiej. Kontrola wykazała jednakże, że nie zawsze prawidłowo pobierano podatki. Na skutek nierzetelnej weryfikacji deklaracji/informacji lub niewyegzekwowania obowiązku ich złożenia, a w ostateczności również niewydania decyzji określającej nie wymierzono podatków w łącznej kwocie 69,0 tys. zł. Jako nieprawidłowe NIK ocenia: zaniechanie pobierania opłaty od posiadania psów bez stosownej podstawy prawnej, niezapewnienie komunikacji pomiędzy wydziałami Urzędu w celu bieżącego przekazywania informacji niezbędnych do realizacji zadań, nieprzeprowadzenie zaplanowanych kontroli podatkowych.

2. Dochodzenie zaległości z tytułu dochodów własnych

Opis stanu faktycznego

2.1. W kontrolowanym okresie nastąpił wzrost zaległych należności z tytułu dochodów własnych Gminy ogółem z 14 676,3 tys. zł wg stanu na koniec 2018 r. do 18 557,4 tys. zł wg stanu na koniec 2022 r. Porównując rok do roku, poziom zaległości zmienił się niejednorodnie, tj. wzrastał w latach 2019, 2020 i 2022 (o odpowiednio 7,7%; 11,2% i 8,2%) i spadł w roku 2021 (o 2,4%).

Największy wpływ na zwiększenie poziomu zaległości miały wzrosty zaległości:

⁵⁶ Sołectwa: Suchary, Paterek, Gorzeń, Polichno, Ślesin, oraz ulice w Nakle nad Notecią: Młyńska, Dworcowa, Nowa, Sądowa, Półwiejska i Karnowska.

- z tytułu podatku od nieruchomości (z 1 648,2 tys. zł wg stanu na koniec 2018 r. do 2 385,6 tys. zł wg stanu na koniec 2022 r.);
- z tytułu dochodów z majątku gminy (z 3 986,5 tys. zł wg stanu na koniec 2018 r. do 5 250,5 tys. zł wg stanu na koniec 2022 r.);
- z tytułu udziału w dochodach uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami (z 7 134,2 tys. zł wg stanu na koniec 2018 r. do 8 414,0 tys. zł wg stanu na koniec 2022 r.).

Burmistrz podał m.in., że wzrost zaległości spowodowany był pandemią COVID-19, utrudnieniami w prowadzeniu egzekucji wywołanymi tarczami antykrzysowymi. Wskazał również, że od 2022 roku zintensyfikowano działania windykacyjne.

(akta kontroli str. 689, 1036)

2.2. W latach 2019-2022 w Urzędzie nie obowiązywały pisemne procedury dotyczące kontroli (monitoringu) terminowości wpływów z tytułu dochodów własnych Gminy. Nie wprowadzono również procedur wewnętrznych regulujących zasady dochodzenia zaległych należności, zarówno o charakterze publicznoprawnym, jak i cywilnoprawnym, ustalających w szczególności terminy na podjęcie określonych czynności, takich jak: wystawienie upomnienia lub wezwania, wystawienie tytułu wykonawczego, skierowania sprawy do sądu.

Burmistrz podał, że do marca 2020 r. obowiązywała nieformalna praktyka wysyłania upomnień z tytułu podatków do końca miesiąca przed terminem płatności kolejnej raty i wystawiania tytułu wykonawczego przed kolejną ratą płatności. Od marca 2020 r., w związku z sytuacją epidemiologiczną wywołaną przez SARS-CoV2, działania windykacyjne były prowadzone w miarę możliwości. W zakresie monitoringu wpływów należności cywilnoprawnych Burmistrz wskazał, że były one egzekwowane po ustaleniach pracownika z bezpośrednim przełożonym, tj. Kierownikiem Referatu Podatków. Burmistrz podał, że procedury nie wprowadzono, gdyż uznano, że nieformalna praktyka była skuteczna i przynosiła pozytywny skutek.

(akta kontroli str. 315)

2.3. W latach 2019-2022 w Urzędzie przed rozpoczęciem czynności windykacyjnych co do zasady nie podejmowano wobec podmiotów zalegających z zapłatą podatków i opłat lokalnych działań informacyjnych, o których mowa w art. 6 § 1b ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁵⁷, zmierzających do dobrowolnego wykonania przez nich obowiązku.

Burmistrz podał m.in., że podjęcie działań windykacyjnych wobec wszystkich dłużników nie jest możliwe ze względu na brak danych telekomunikacyjnych, a także liczbę dłużników.

(akta kontroli str. 689)

2.4. W okresie objętym kontrolą zobowiązany posiadający zaległości z tytułu podatków i opłat wysłano łącznie 12 371 upomnień na łączną kwotę 8 099,8 tys. zł⁵⁸. W związku z bezskutecznym upływem terminów określonych w upomnieniach w analizowanym okresie wystawiono 3 503 tytuły wykonawcze na łączną kwotę 2 629,0 tys. zł⁵⁹.

(akta kontroli str. 315-316, 2029-2030)

2.5. Analiza 40 spraw dotyczących dochodzenia przez Urząd zaległości o charakterze publicznoprawnym, widniejących na kontach zobowiązanych na koniec

⁵⁷ Dz. U. z 2022 r., poz. 479, ze zm. Dalej: „upea”.

⁵⁸ Z tego 4 085 w roku 2019, 2 633 w roku 2020, 3 214 w roku 2021 i 2 439 w roku 2022.

⁵⁹ Z tego 1308 w 2019 r., 556 w 2020 r., 759 w 2021 r. oraz 880 w 2022 r.

poszczególnych okresów objętych badaniem⁶⁰, o łącznej wartości 314,1 tys. zł, z tego w podatku od nieruchomości na kwotę 198,8 tys. zł, w łącznym zobowiązaniu pieniężnym na kwotę 73,4 tys. zł, z tytułu opłaty adiacenckiej na kwotę 41,9 tys. zł⁶¹ wykazała, że:

- działania informacyjne podjęto w dwóch przypadkach, przy czym nie były one udokumentowane. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości w pkt 1*;
- upomnieniami (w ogólnej liczbie 69 sztuk) objęto każdą z badanych zaległości, która przed wystawieniem upomnienia nie została samodzielnie wpłacona przez podatnika, przy czym we wszystkich przypadkach gdy przedmiot opodatkowania miał kilku posiadaczy/właścicieli upomnienie wysyłano tylko do jednego podatnika odpowiedzialnego solidarnie za łączne zobowiązanie pieniężne oraz do jednego z właścicieli/posiadaczy nieruchomości, co wynikało z przyjętej w Urzędzie praktyki, iż tylko jednemu podatnikowi wystawiano i doręczano decyzję wymiarową w podatku od nieruchomości. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości w pkt 4 i 5*;
- upomnienia wystawiano w terminie od 6 do 280 dni od powstania zaległości, z tego w 28 przypadkach (30,8%) w terminie do 30 dni, w 36 przypadkach (39,6%) w terminie od 31 do 90 dni, w 27 przypadkach (29,7%) w terminie powyżej 90 dni. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości w pkt 2*;
- wszystkie 26 upomnień sporządzonych do 29 lipca 2020 r. odpowiadało wymogom prawa. Wszystkie 43 wystawione po tej dacie nie zawierały części wymaganych informacji, a niektóre dodatkowo przedstawiały dane nierzetelne, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości w pkt 3*;
- w związku z brakiem wpłat lub wpłatami niepełnymi wystawiono 42 tytuły wykonawcze, odnoszące się do zaległości w łącznej kwocie 193,7 tys. zł, objętych 51 upomnieniami. Mimo upływu terminu wynikającego z upomnienia i istnienia zaległości na koncie podatnika, tytułu wykonawczego nie wystawiono w dwóch przypadkach, obu dotyczących opłaty adiacenckiej, której termin płatności przypadał na I kwartał 2022 r. Ustalenia w tym zakresie zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości w pkt 6*. Spośród wystawionych tytułów 41 (97,6%) zostało przekazanych organowi egzekucyjnemu⁶². Jednego tytułu nie przekazano, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości w pkt 7*;
- tytuły wykonawcze wystawiane były od dwóch do 749 dni po upływie terminu określonego w upomnieniu, z tego w 16 przypadkach (31,4%) w terminie do 30 dni, w 23 przypadkach (45,1%) w terminie między 31 a 90 dni, a w 12 przypadkach (23,5%) w terminie powyżej 90 dni. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości w pkt 8*;
- spośród objętych badaniem 42 tytułów osiem zostało wypełnionych częściowo nierzetelnie. Ponadto w dwóch przypadkach tytuł wykonawczy wystawiono na

⁶⁰ Badaniem objęto zaległości powstałe w analizowanym roku, tzw. „tegoroczne”, wykazane na koncie zobowiązanego wg stanu na 31.12.2019 – 10 przypadków, 31.12.2020 – 10 przypadków, 31.12.2021 – 10 przypadków, 30.06.2022 – 10 przypadków.

⁶¹ Badane zaległości w podatkach za lata 2019-2022 wynosiły odpowiednio – 110,7 tys. zł, 88,8 tys. zł, 35,0 tys. zł i 37,7 tys. zł, co stanowiło odpowiednio 5,5%, 3,4%, 1,3%, 1,4% stanu zaległości z tego tytułu na koniec roku. Badane zaległości w opłacie adiacenckiej za lata 2020-2022 wynosiły odpowiednio: 1,8 tys. zł, 37,8 tys. zł, 2,3 tys. zł, co stanowiło odpowiednio 19,1%, 72,6%, 3,4% stanu zaległości z tego tytułu na koniec roku.

⁶² Tytuły przekazano w terminie do 14 dni od ich wystawienia.

nieobowiązującym wzorze⁶³. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 9.

(akta kontroli str. 317-339)

2.6. W badanym okresie Urząd odpowiedzialny był za windykację zaległych należności cywilnoprawnych przypadających Gminie z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste wybranych należności ze stosunku najmu i dzierżawy oraz opłaty za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego we własność. Na podstawie umowy o zarządzanie i administrowanie mieszkaniowym zasobem Gminy, podejmowanie działań windykacyjnych w zakresie ściągalności opłat czynszowych oraz związanych z nimi opłat za media i gospodarowanie odpadami komunalnymi powierzone zostało Nakielskiej Administracji Domów Mieszkalnych Sp. z o.o.

W kontrolowanym okresie nastąpił wzrost zaległości w opłatach cywilnoprawnych, za których dochodzenie odpowiadał Urząd. Porównując stany na koniec 2022 r. i 2018 r., zaległe należności z tytułu:

- opłat za użytkowanie wieczyste wzrosły o 91,9%, z 130,2 tys. zł do 250,0 tys. zł, a liczba dłużników⁶⁴ z 152 do 249; z tego dłużników posiadających zaległości w kwocie powyżej 30 zł: z 47 do 97;
- czynszów dzierżawnych (najmu) wzrosły o 25,2%, z 34,5 tys. zł do 43,2 tys. zł, a liczba dłużników z 40 do 127, z tego dłużników posiadających zaległości w kwocie powyżej 30 zł: z 23 do 52.

Zaległości z tytułu opłaty za przekształcenie prawa użytkowania w prawo własności wzrosły o 36,0%, z 12,7 tys. zł do 17,3 tys. zł, a liczba kont z zaległościami w kwocie powyżej 30 zł z 45 do 67.

(akta kontroli str. 491-570, 653-660)

2.7. W latach 2019-2022 Urząd wysłał 240 wezwań wzywających do zapłaty zaległości z tytułu należności cywilnoprawnych, z tego 37 w roku 2019, 152 w roku 2020 i 51 w roku 2022.

Badanie działań mających na celu dochodzenie wybranych 40 zaległości⁶⁵ cywilnoprawnych powstałych w latach 2019-2022, wykazało, że:

- w latach 2019-2022 działania Urzędu ograniczały się wyłącznie do działań informacyjnych oraz wysyłania wezwań do zapłaty;
- wezwania do zapłaty wysłano w odniesieniu do 26 z 30 zaległości objętych badaniem, które nie zostały uprzednio wpłacone w wyniku działań informacyjnych lub z inicjatywy samego dłużnika. W odniesieniu do czterech badanych zaległości w kontrolowanym okresie Urząd nie podjął żadnych działań mających na celu uzyskanie wpłaty, przy czym w jednym przypadku dłużnik po ponad dwóch latach z własnej inicjatywy uregulował swoje zobowiązanie. Szczegółowe ustalenia opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 10;

⁶³ Powyższe nie skutkowało jednak wstrzymaniem egzekucji. Do zakończenia czynności kontrolnych zaległość objęta jednym z ww. tytułów ściągnięta została w całości, a drugim – w części.

⁶⁴ Mierzona liczbą kont z zaległościami

⁶⁵ Z tego 17 z tytułu opłaty za użytkowanie wieczyste w łącznej kwocie 45,7 tys. zł, 12 z tytułu czynszu dzierżawnego w łącznej kwocie 4,1 tys. zł, 11 z tytułu opłaty za przekształcenie użytkowania wieczystego w prawo własności w łącznej kwocie 4,2 tys. zł. Badane zaległości za lata 2019, 2021-2022 z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste wynosiły odpowiednio 13,1 tys. zł, 25,1 tys. zł, 7,4 tys. zł, co stanowiło odpowiednio 7,7%, 10,2%, 3,0 % stanu zaległości z tego tytułu na koniec roku. Badane zaległości za lata 2019-2022 z tytułu czynszu dzierżawnego wynosiły odpowiednio 1,4 tys. zł, 1,4 tys. zł, 0,6 tys. zł, 0,7 tys. zł, co stanowiło 3,8%, 3,9%, 1,6%, 1,6% stanu zaległości z tego tytułu na koniec roku. Badane zaległości za lata 2020-2022 z tytułu opłaty za przekształcenie użytkowania wieczystego w prawo własności wynosiły odpowiednio 2,0 tys. zł, 0,8 tys. zł, 1,3 tys. zł, co stanowiło odpowiednio 15,7%, 4,9%, 7,8% stanu zaległości z tego tytułu na koniec roku.

- pierwsze wezwania do zapłaty wysyłano do dłużników w terminie od 72 do 904 dni od powstania zaległości, przy czym w okresie od 13 października 2020 r. do 21 grudnia 2022 r. Urząd wystosował tylko jedno wezwanie do zapłaty, połączone z wypowiedzeniem umowy dzierżawy. Wysyłanie wezwań wznowiono 22 grudnia 2022 r. Szczegółowe ustalenia opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 10;
- w sytuacjach braku wpłat na pisemne wezwania Urząd do końca 2022 r. nie podejmował innych, poza ponowieniem wezwania, działań mających na celu uzyskanie należnych wpłat, w szczególności nie kierowano pozwów o wydanie sądowego nakazu zapłaty. Wezwania ponowione były ośmiokrotnie, z tego w sześciu przypadkach po ponad dwóch latach od wysłania poprzedniego. Ustalenia opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 10;
- w odniesieniu do jednej zaległości wezwania do zapłaty kierowane były do zlikwidowanej osoby prawnej, wykreślonej z KRS, dotyczyły one ponadto przypisów za użytkowanie wieczyste za okresy następujące po likwidacji. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 13;
- we wszystkich przypadkach do uregulowania zaległości z tytułu opłaty za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego we własność wzywano kierując wezwania do zapłaty. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 14.
- do 15 marca 2023 r. w odpowiedzi na działania Urzędu dłużnicy dokonali wpłat na poczet 22 zaległości. Przyjmując wpłaty Urząd w 21 z 22 (95,5%) przypadków pobrał ustawowe odsetki za zwłokę, z tego w 19 przypadkach w prawidłowej⁶⁶ wysokości. W jednym przypadku nie pobrano odsetek, a w dwóch - przyjęto odsetki w zaniżonej wysokości, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 12.

(akta kontroli str. 576-577)

2.8. W latach 2019-2022 z tytułu przedawnienia odpisano z ksiąg rachunkowych Urzędu 19 należności z tytułu podatków, których wartość przekraczała każdorazowo pięciokrotność kosztów upomnienia, z tego w 2021 r. sześć o łącznej wartości 2,7 tys. zł, a w roku 2022 - 13 o łącznej wartości 149,1 tys. zł. Badanie analiz poprzedzających dokonanie odpisów dla 12 z ww. przypadków na kwotę 131,2 tys. zł wykazało, że:

- w każdej sprawie sporządzono formularz informacji o przedawnieniu zobowiązania podatkowego wymagany załącznikiem nr 2 do zarządzenia nr 230/2016 Burmistrza z dnia 22 grudnia 2016 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji dokonywania odpisów przedawnionych zobowiązań podatkowych w Urzędzie Miasta i Gminy Nakło nad Notecią, jednak nie zebrano w jego ramach informacji niezbędnych do oceny okoliczności mających wpływ na przerwanie biegu przedawnienia dla wszystkich lub części należności objętych kartą. Ustalenia zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 15;
- w jednej ze spraw odpisu dokonano mimo wpisania do formularza informacji wskazującej na przerwanie biegu przedawnienia dla części zaległości objętej kartą. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie również opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 15.

(akta kontroli str. 689-705, 1947-1976)

⁶⁶ Przyjęto dokładność do 1 zł.

W zakresie należności cywilnoprawnych odpisów z tytułu przedawnienia nie dokonywano. Badanie możliwości dopuszczenia do przedawnienia zaległości z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste za lata 2018 i 2019 wykazało, że w związku z ograniczeniem w latach 2019-2022 działań Urzędu jedynie do wysyłania wezwań do zapłaty i działań informacyjnych, według stanu na 1 stycznia 2023 r. na 31 kontaktach dłużników widniały zaległości z ww. okresu w łącznej kwocie 48,4 tys. zł (należność główna), co do których od kwietnia 2021 r. lub 1 stycznia 2023 r. można było podnieść zarzut przedawnienia⁶⁷. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 11.

(akta kontroli str. 491-527, 572-575, 591-596, 598, 600-604, 607, 609-612)

W kontrolowanym okresie w Urzędzie nie dokonywano analiz przedawniania się zaległości podatkowych w kontekście przyczyn ich wystąpienia. Skarbnik podał, że wynikało to z: dużych zmian organizacyjnych w Referacie Podatków, dużej rotacji i absencji pracowników spowodowanych pandemią COVID-19, realizacją dodatkowych zadań spowodowanych kryzysem energetycznym. Wskazał również, że znaczne kwoty odpisów ujawniły się dopiero w 2022 r.

(akta kontroli str. 701)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W żadnym z dwóch (100%) badanych przypadków⁶⁸ w Urzędzie nie udokumentowano działań informacyjnych podjętych w odniesieniu do osób zalegających z opłatą adiacencką naliczoną w 2021 r., czym naruszono § 2 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych⁶⁹.

Kierownik Referatu Podatków wyjaśniła, że działań informacyjnych nie odnotowano ze względu na fakt, że dokumenty były przygotowywane do działań windykacyjnych.

(akta kontroli str. 317-321, 482)

W odniesieniu do powyższych wyjaśnień NIK wskazuje, że późniejsze działania windykacyjne nie wyłączają obowiązku odnotowywania wcześniejszych działań informacyjnych.

2. Urząd nie przysyłał niezwłocznie do zobowiązanych upomnień wzywających do zapłaty zaległości w podatkach i opłacie adiacenckiej. W objętej badaniem próbie w 65 przypadkach (71,4%) upomnienia wystawiane były po upływie 30 dni od upływu terminu płatności, z tego w 12 przypadkach po upływie powyżej 183 dni⁷⁰. Naruszało to § 3 rozporządzenia w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych, który zobowiązywał do ich niezwłocznego przesyłania.

Obecna i uprzednia Kierownik Referatu Podatków wyjaśniły, że przyczyną powyższego była sytuacja epidemiczna w Polsce i wynikające z niej prace zmianowe i zdalne oraz nieobecności pracowników.

(akta kontroli str. 322-333, 466, 478-479)

3. Spośród 69 objętych badanych upomnień⁷¹ 43 (62,3%), wszystkie wystawione po 29 lipca 2020 r., nie odpowiadały wymogom prawa. Polegało to na niezawarciu w ich

⁶⁷ Prezentowane dane odnoszą się wyłącznie do zaległości na kontaktach o jednostkowej wartości powyżej 30 zł, tj. powyżej kwoty co do której nie obowiązuje zgoda Rady Miejskiej na niepodejmowanie działań windykacyjnych.

⁶⁸ Dotyczy działań podjętych w związku z zaległościami na koncie [Na podstawie art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), NIK wyłączyła jawność informacji w interesie osoby fizycznej]. i koncie [w.] wyłączyła jawność informacji] z terminami płatności odpowiednio 03.09.2021 i 14.10.2021 r.

⁶⁹ Dz. U. poz. 2083, ze zm. Dalej: „rozporządzenie w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych”.

⁷⁰ Od 190 do 280 dni.

⁷¹ Odnoszących się do badanych zaległości w kwocie 164,2 tys. zł.

treści wymaganego art. 15 § 1a i art. 36 § 4 upea oraz § 4 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych⁷², a następnie § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie danych zawartych w upomnieniu⁷³ pouczenia o obowiązku poinformowania wierzyciela, a później również organu egzekucyjnego o każdorazowej zmianie adresu, pod rygorem skutecznego doręczenia pism na adres dotychczasowy. Ponadto spośród tych upomnień:

- 29 nie zawierało również stanowiska służbowego osoby upoważnionej do działania w imieniu wierzyciela, co było wymagane art. 15 § 1b upea oraz § 4 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych z 2020 r., a następnie § 2 pkt 8 rozporządzenia w sprawie danych zawartych w upomnieniu;
- w jednym naliczono odsetki w kwocie nieuwzględniającej udzielonej wcześniej ulgi w postaci ich częściowego umorzenia.

Obecna i Była Kierownik Referatu Podatków wyjaśniły, że upomnienia wystawiane były przez inspektora ds. windykacji podatkowej, który posiada upoważnienie Burmistrza do ich wystawiania i podpisywania, a przed wysłaniem nie konsultuje ich treści z bezpośrednim przełożonym. Była Kierownik dodała, że brak ww. pouczeń wynikał z braku sprawdzania treści zawartych w dokumentach wytworzonych w systemie informatycznym.

W toku kontroli, 27 kwietnia 2023 r., wzorzec upomnienia wgrany do systemu księgowego Urzędu został uzupełniony o brakujące treści.

W sprawie braku stanowiska służbowego na upomnieniach Kierownik Referatu Podatków wyjaśniła, że wymogi w tym zakresie zostały omówione ustnie z pracownikiem. Absencja pracownika uniemożliwiła natomiast podanie przyczyny braku stosowania się do wytycznych.

(akta kontroli str. 322-333, 342-385, 465-469, 478, 686)

4. W czterech z 40 (10%) badanych spraw Urząd nie podjął wszystkich działań w celu wyegzekwowania zaległej należności podatkowej. Mimo nieprzynoszącej efektów egzekucji wobec głównego zobowiązanego, spłaty zaległości w łącznym zobowiązaniu pieniężnym w łącznej kwocie 17,3 tys. zł dochodzono tylko od jednego ze współwłaścicieli/współposiadaczy, nie wykorzystując wynikającej z solidarnej odpowiedzialności możliwości wysłania upomnienia oraz wystawienia tytułu wykonawczego również na pozostałych zobowiązanych. Tym samym naruszono art. 42 ust. 5 uofp, nakazujący jednostkom samorządu terytorialnego dochodzenie należnych dochodów oraz art. 6 § 1 upea, nakazujący wierzycielowi podjęcie działań zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych.

Kierownik Referatu Podatków wyjaśniła, że decyzje wymiarowe wysłane zostały tylko do jednego ze współwłaścicieli, stąd upomnienia też wysyłano tylko do tego podatnika.

(akta kontroli str. 340-341,482)

NIK zauważa, że na podstawie art. 92 § 2 Op solidarna odpowiedzialność w łącznym zobowiązaniu pieniężnym nie jest uzależniona od doręczenia decyzji wymiarowej pozostałym współwłaścicielom/ współposiadaczom. Tym samym nie ma przeciwskażeń, aby dochodzić od nich zaległych należności.

5. Jako nieprawidłowe NIK ocenia wystawianie i doręczanie decyzji wymiarowej o podatku od nieruchomości tylko jednemu ze współwłaścicieli/ współposiadaczy

⁷² Dz. U. poz. 1294, uchylony z dniem 20 lutego 2021 r. Dalej: „rozporządzenie w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych z 2020 r.”.

⁷³ Dz. U. poz. 2194. Dalej: „rozporządzenie w sprawie danych zawartych w upomnieniu”.

nieruchomości, co zgodnie z art. 92 § 1 Op wyłączało solidarną odpowiedzialność pozostałych podatników i uniemożliwiało stosowanie wobec nich środków egzekucyjnych. W badanej próbie sytuacja taka dotyczyła nieuregulowanych do dnia badania zaległości na wszystkich czterech kontaktach podatkowych w łącznej kwocie 34,1 tys. zł.

Kierownik Referatu Podatków wyjaśniła, że decyzje wymiarowe były doręczane tylko jednemu ze współwłaścicieli na ich prośbę.

(akta kontroli str. 340-341, 482)

NIK zauważa, że prośby podatników dotyczące nedoręczania decyzji wymiarowych pozostałym współwłaścicielom nie powinny być przez Urząd uwzględniane, z uwagi na szczególną rolę, jakie doręczenie odgrywa w procesie powstawania obowiązku podatkowego w podatku od nieruchomości. Brak doręczenia decyzji wymiarowej pozostałym współwłaścicielom uniemożliwia bowiem dochodzenie od nich zaległej należności.

6. W dwóch ze zbadanych 44 przypadków, dotyczących nieuregulowania przez zobowiązanych w odpowiedzi na upomnienie należnej Gminie zaległości, mimo upływu ponad 180 dni⁷⁴ nie wystawiono tytułu wykonawczego. Tym samym naruszono art. 6 § 1 upea, obligujący wierzyciela do podejmowania działań w celu zastosowania środków egzekucyjnych. Oba przypadki dotyczyły zaległości w wymierzonej opłacie adiacenckiej na łączną kwotę 2,3 tys. zł.

Kierownik Referatu Podatków nie wyjaśniła przyczyn wcześniejszego niewystawienia tytułów wykonawczych. Wskazała jednak, że zostały one wystawione w toku kontroli, 13 kwietnia 2023 r.

(akta kontroli str. 317-320, 482-490)

7. Jeden spośród 42 tytułów wykonawczych⁷⁵ wystawionych w związku z zaległościami objętymi badaniem, do dnia badania nie został przekazany organowi egzekucyjnemu. Dotyczył on zaległości w łącznym zobowiązaniu pieniężnym z tytułu czwartej raty w 2020 r. w kwocie 1,5 tys. zł. Tym samym naruszono art. 26 § 1c upea. Skutkiem powyższego nie doszło do wszczęcia postępowania egzekucyjnego.

Kierownik Referatu Podatków nie podała przyczyn nieprzekazania ww. tytułu wskazując na absencję pracownika, któremu przypisano te obowiązki. Tytuł egzekucyjny obejmujący ww. zaległość został doręczony organowi egzekucyjnemu w toku kontroli, 26 kwietnia 2023 r.

(akta kontroli str. 335, 466, 470-473)

8. Za nierzetelne NIK uznaje wystawienie w 35 z 51 (68,6%) przypadków tytułów wykonawczych obejmujących badane zaległości w łącznej kwocie 110,7 tys. zł po upływie 30 dni od terminu wskazanego w upomnieniu, co opóźniało wszczęcie postępowania egzekucyjnego. W skrajnym przypadku tytuł wystawiono po upływie dwóch lat od powstania zaległości.

Obecna i Była Kierownik Referatu Podatków wyjaśniły, że przyczyną powyższego była sytuacja epidemiologiczna w Polsce i wynikające z niej prace zmianowe i zdalne oraz nieobecności pracowników.

(akta kontroli str. 334-339, 388-390, 466, 478-479)

⁷⁴ Licząc do dnia badania (20.03.2023 r.)

⁷⁵ [Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), w związku z art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji z uwagi na tajemnicę skarbową].

9. Spośród 42 tytułów wykonawczych wystawionych w związku z badanymi zaległościami osiem⁷⁶ (19,0%) wypełnionych zostało częściowo nierzetelnie⁷⁷. Ponadto w dwóch przypadkach⁷⁸ tytuł wystawiono na nieobowiązującym wzorze, tj. zamiast wzoru przewidzianego załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 maja 2020 r. w sprawie wzorów tytułów wykonawczych stosowanych w egzekucji administracyjnej⁷⁹ zastosowano wzór z załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 8 sierpnia 2016 r. o tej samej nazwie⁸⁰.

Kierownik Referatu Podatków nie podała przyczyn nierzetelnych danych oraz wystawiania tytułów wykonawczych na nieaktualnych wzorach wskazując na absencję pracownika, któremu przypisano te obowiązki. Była Kierownik Referatu Podatków wyjaśniła, że pracownik, któremu przypisano obowiązki w tym zakresie nie dołożył należytej staranności. W przypadku, w którym nierzetelność polegała na nieuwzględnieniu skutków decyzji w sprawie umorzenia odsetek wyjaśniono, że powodem było jej wygaśnięcie.

(akta kontroli str. 466, 478, 686)

Odnosząc się do wskazanych wyjaśnień NIK zauważa, że wygaśnięcie decyzji, zgodnie z art. 259 Op, dotyczy jedynie jej części dotyczącej rozłożenia na raty. Umorzenie jest natomiast odrębnie uregulowaną formą ulgi, której skutków nie można cofnąć z uwagi na niewywiązanie się podatnika z układu ratalnego tylko dlatego, że obu ulg udzielono w jednym dokumencie.

10. W kontrolowanym okresie zaległych należności cywilnoprawnych dochodzono w Urzędzie w sposób przewlekły, a w stosunku do części nie podjęto żadnych działań, co naruszało art. 42 ust. 5 uofp⁸¹. W objętej badaniem próbie działań w odniesieniu do 40 zaległości cywilnoprawnych:

- w czterech (10%) sprawach mimo upływu od 274 do 828 dni nie podjęto do końca kontrolowanego okresu lub samodzielnej wpłaty podatnika żadnej czynności mającej na celu wykonanie zobowiązania przez dłużnika. W odniesieniu do trzech zaległości nieuregulowanych do 31 grudnia 2022 r. na łączną kwotę 0,3 tys. zł wezwania do zapłaty wysłano dopiero w trakcie kontroli, 13 marca 2023 r.⁸²
- w 20 z 36 przypadków (55,5%) pierwszą czynność zmierzającą do wykonania przez dłużników zobowiązania podjęto w terminie przekraczającym rok od powstania zaległości, z tego czterech⁸³ przypadkach w terminie przekraczającym dwa lata (po 904 dniach);

⁷⁶ Dotyczące objętych badaniem zaległości w łącznej kwocie 40,8 tys. zł

⁷⁷ Co polegało: w jednym przypadku (TW 4096/333523/2022/58 z 02.02.2022 r.) na wpisaniu nieprawidłowego rodzaju należności pieniężnej, w jednym przypadku (TW 4096/30150/2022/452 z 5.10.2022 r.) na wpisaniu nieprawidłowego aktu normatywnego, w jednym przypadku (TW 4096/270139/2021/363 z 24.11.2021 r.) na wpisaniu nieprawidłowego aktu normatywnego oraz zawyżonych odsetek, nieuwzględniających ulgi w postaci ich częściowego umorzenia, w czterech przypadkach (Nr SW2.409.2019 z 29.05.2019 r., nr SW2.935.2019 z 6.9.2019 r., nr SW2.1165.2019 z 5.11.2019 r., nr SW2.181.2020 z 03.02.2020) na wpisaniu zarówno nieprawidłowego aktu normatywnego, jak i nieprawidłowego rodzaju należności pieniężnej, w jednym przypadku (TW SW2.1154.2019 z 24.09.2019 r.) na niewypełnieniu pozycji dotyczącej daty przesłania upomnienia.

⁷⁸ SW2.404.2020 z 13.11.2020, SW2.519.2020 z 10.12.2020, obejmujące badane zaległości w kwocie 8,5 tys. zł

⁷⁹ Dz. U. poz. 968, uchylony z dniem 20 lutego 2021 r.

⁸⁰ Dz. U. z 2018 r., poz. 850, uchylony z dniem 30 lipca 2020 r.

⁸¹ Interpretowanej jako wymagający szybkiego działania.

⁸² Tym samym okresy niedochodzenia należności wynosiły w przypadku jednej zaległości na kwotę 417 zł – 828 dni (od 01.07.2020 do 07.10.2022 r.), w przypadku jednej zaległości na kwotę 63,00 zł – 711 dni (od 01.04.2021 do 13.03.2023 r.), w przypadku dwóch zaległości w łącznej kwocie 202,44 zł – 346 dni (od 01.04.2022 do 13.03.2023 r.)

⁸³ Dotyczy zaległości z tytułu opłaty za przekształcenie użytkowania wieczystego w prawo własności za rok 2020 na kontach [Na podstawie art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), NIK wyłączyła jawność informacji w interesie osób fizycznych].

- w sześciu z ośmiu przypadków (75%), pomiędzy kolejnymi podejmowanymi czynnościami występowały przerwy trwające ponad dwa lata (847 dni), ponadto w dwóch sprawach w Urzędzie po podjęciu w 2020 r. jedynego działania zmierzającego do uzyskania wpłaty, pozostano beczynnym do końca kontrolowanego okresu, tj. przez odpowiednio 810 i 856 dni.

Obecna i Była Kierownik Referatu Podatków wyjaśniły m.in., że od 2020 r. w związku z sytuacją epidemiczną działania windykacyjne prowadzone były według możliwości wynikających z wprowadzonych ograniczeń i absencji pracowników. Uprzednia Kierownik dodała ponadto, że w okresie tym wystąpiły zmiany na poszczególnych stanowiskach w Referacie Podatków, w tym w zakresie księgowości i windykacji należności o charakterze cywilnoprawnym, a wdrożenie nowych pracowników było utrudnione z uwagi na wprowadzone obostrzenia.

(akta kontroli str. 576-577, 676, 681)

11. Na skutek braku odpowiednich działań – te podjęte ograniczały się wyłącznie do wysyłania wezwań do zapłaty i działań informacyjnych – w szczególności niewystępowania na drogę sądową, dopuszczono do możliwości podniesienia przez zobowiązanych zarzutu przedawnienia w odniesieniu do należności z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste za lata 2018-2019 w łącznej kwocie 48,4 tys. zł⁸⁴ (należność główna). Z wysokim prawdopodobieństwem ryzyko to zmaterializuje się w odniesieniu do zaległości na kwotę 10,5 tys. zł⁸⁵. Tym samym naruszono art. 42 ust. 5 uofp, obligujący jednostki sektora finansów publicznych do terminowego podejmowania czynności zmierzających do wykonania zobowiązania przez dłużników.

Kierownik Referatu Podatków wyjaśniła, że czynności nie podejmowano z uwagi na panującą pandemię i powstałą w związku z tym dużą absencją pracowników.

(akta kontroli str. 491-527, 572-575, 590, 602, 676)

W następstwie działań podjętych przez Urząd 22 grudnia 2022 r. oraz w trakcie kontroli, ryzyko podniesienia zarzutu przedawnienia nie zmaterializowało się w odniesieniu do zaległości w łącznej kwocie 3,2 tys. zł (zostały uregulowane do 6 kwietnia 2023 r.). Ponadto w odniesieniu do zaległości na kwotę 2,0 tys. zł uzyskano po upływie terminu przedawnienia pisemne uznanie długu, a dla kwoty 36,9 tys. zł wystąpiono do sądu o wydanie nakazu zapłaty.

12. Przyjmując od zobowiązanych wpłaty z tytułu zaległości cywilnoprawnych w jednym z 22 przypadków nie pobrano przewidzianych umową odsetek za opóźnienie w kwocie 9,95 zł, a w dwóch pobrano je w kwocie zaniżonej łącznie o 17,68 zł⁸⁶, z tego w jednym przypadku częściowo na skutek błędnego wprowadzenia przez WGN terminu płatności należności. Było to niezgodne z art. 42 ust. 5 uofp obligującym jednostki sektora finansów publicznych do ustalania dochodów.

W kwestii pobrania odsetek w zaniżonej wysokości Kierownik Referatu Podatków wyjaśniła, że pobrano je w wysokości, w jakiej obliczył je program księgowy. Była

⁸⁴ Dotyczy zaległości za rok 2018 na kontakch: [Na podstawie art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), NIK wyłączyła jawność informacji w interesie osób fizycznych] oraz zaległości za rok 2019 na kontakch: [Na podstawie art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), NIK wyłączyła jawność informacji w interesie osób fizycznych].

⁸⁵ W odpowiedzi na wezwanie wystosowane do osoby prawnej uzyskano odpowiedź, że spółka nie była użytkownikiem wieczystym w roku 2018, natomiast należność za rok 2019 uległa przedawnieniu i odmawia się jej zapłaty. Jedna z osób, która złożyła oświadczenie w imieniu Spółki jest w istocie osobą zobowiązaną do wniesienia opłaty zarówno za rok 2018, jak i 2019.

⁸⁶ Wskazano wyłącznie różnice przekraczające 1 zł.

Kierownik Referatu Podatków wyjaśniła, że niepobranie odsetek było błędem pracownika księgującego wpłatę w systemie księgowym. W sprawie wprowadzenia do systemu błędnego terminu płatności Dyrektor WGN wyjaśniła natomiast, że była to omyłka.

(akta kontroli str. 576-577, 631-641, 676, 681)

13. W jednym ze zbadanych przypadków wezwano do zapłaty zaległej opłaty za użytkowanie podmiot niezobowiązany do jej uiszczenia⁸⁷, w kolejnym natomiast wezwaniu⁸⁸ skierowano do podmiotu zlikwidowanego, domagając się zapłaty za okres następujący po wykreśleniu podmiotu z KRS.

Kierownik Referatu Podatków, która podpisała ww. wezwania wyjaśniła, że wymiar użytkowania wieczystego wprowadzany był przez pracowników WGN. W pierwszym przypadku podczas wprowadzania nowego użytkownika wieczystego nie zostało zamknięte dotychczasowe konto, a nowy kontrahent został naniesiony w miejsce dotychczasowego. W drugim przypadku nie uaktualniono informacji o likwidacji podmiotu, w związku z czym opłata została naliczona automatycznie, a na widoczną w księgowości zaległość wystawiono wezwanie.

(akta kontroli str. 491-527, 602, 605, 676-677, 690)

14. We wszystkich ośmiu zbadanych przypadkach dochodzono należności z tytułu opłaty za przekształcenie użytkowania wieczystego w prawo własności w niewłaściwym trybie, tj. wysyłając - zamiast upomnienia rozpoczynającego administracyjny tryb dochodzenia zaległości - wezwanie do zapłaty z odwołaniem do przepisów Kodeksu cywilnego, co było niezgodne z art. 2 § 1 pkt 1a upea.

Kierownik Referatu Podatków wyjaśniła, że wskazane wezwania zostały wystawione jak na należności cywilnoprawne. Wskazała ponadto, że brak jest jednolitego orzecznictwa w tym zakresie.

(akta kontroli str. 618-626, 677)

NIK zauważa, że opłata za przekształcenie użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości jest niepodatkową należnością budżetową, do której stosuje się przepisy uofp i podlega egzekucji administracyjnej z mocy art. 2 § 1 pkt 1a w zw. z art. 3 ust. 1 upea.

15. W 2021 i 2022 w Urzędzie dokonano odpisów z tytułu przedawnienia zaległych należności podatkowych bez poprzedzenia ich rzetelnymi analizami w tym zakresie i bez zachowania wymogów wprowadzonej na tę okoliczność procedury wewnętrznej. W badanej próbie:

- w żadnej ze spraw nie zebrano kompletnych informacji niezbędnych dla oceny tego faktu, w szczególności dotyczących ewentualnego postępowania egzekucyjnego. W sporządzanych na tę okoliczność formularzach pola dotyczące poszczególnych przesłanek przerywających lub zawieszających bieg przedawnienia pozostały niewypełnione w odniesieniu do wszystkich lub części należności zbiorczo analizowanych w ramach karty. Nie sporządzono ponadto i nie przekazano do zatwierdzenia przez Skarbnika i Burmistrza not księgowych dotyczących ww. odpisów, co było wymagane pkt IV.2 załącznika do zarządzenia Burmistrza nr 230/2016;

⁸⁷ Wezwanie nr 4.2022 z 22 grudnia 2022 r. o zapłatę zaległości w opłacie za użytkowanie m.in. za lata 2018-2019 w łącznej kwocie 10 539,92 zł skierowano do podmiotu, który nabył prawo do użytkowania wieczystego z dniem lutego 2019 r. Zgodnie natomiast z art. 71 ust. 7 uogn opłatę pobiera się w całości od osoby będącej użytkownikiem wieczystym w dniu 1 stycznia roku, za który obowiązuje opłata.

⁸⁸ Nr 14.2022 z 22 grudnia 2022 r. o zapłatę zaległości w opłacie za użytkowanie za rok 2022 w kwocie 0,5 tys. zł, podczas gdy podmiot wykreślony został 14 października 2021 r.

- w jednym przypadku zatwierdzono jako przedawnione, a w rezultacie również odpisano zaległości podatkowe za lata 2015-2016 w kwocie należności głównej 17,0 tys. zł, mimo iż w formularzu podana była informacja wskazująca na przerwanie w odniesieniu do nich biegu przedawnienia na podstawie art. 70 § 3 Op, tj. informacja o ogłoszeniu w 2020 r. upadłości.

Kierownik Referatu Podatków, która sprawdzała ww. formularze pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym wyjaśniła, że pracownik, który przygotował informacje o przedawnieniach został zatrudniony od stycznia 2021 r. na stanowisku pomoc administracyjna i przejął obowiązki po pracowniku do spraw księgowości dochodów budżetowych. Błędnie zinterpretował on przepisy ustawy Op oraz nie zapoznał się z treścią Zarządzenia Nr 230/2016. Dodatkowo pandemia COVID spowodowała częste absencje pracowników oraz utrudniony przepływ informacji. W konsekwencji analiza przedawnień zobowiązań podatkowych została przeprowadzona bez zebrania kompletnych informacji niezbędnych do dokonania właściwej oceny czy zobowiązanie jest przedawnione. W sprawie odpisu na koncie podatnika, który ogłosił upadłość wyjaśniła, że pracownik błędnie zinterpretował przepisy.

(akta kontroli str. 693-705, 1947-1976)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działalność Urzędu w obszarze dochodzenia zaległych należności Gminy z tytułu dochodów własnych. Podstawą oceny są stwierdzone w ramach kontroli nieprawidłowości odnoszące się do windykacji należności o charakterze cywilnoprawnym, w tym polegające na dopuszczeniu do możliwości podniesienia przez dłużników zarzutu ich przedawnienia. Również działania mające na celu dochodzenie należnych Gminie kwot z tytułu podatków nie miały przymiotu systematyczności. Stwierdzono ponadto istotne nieprawidłowości w obszarze odpisywania zaległych należności uznanych za przedawnione. Polegały one na nieustaleniu okoliczności niezbędnych do oceny tego faktu lub ich niewłaściwej ocenie.

3. Udzielanie ulg w spłacie zobowiązań z tytułu dochodów własnych

Opis stanu faktycznego

3.1. W kontrolowanym okresie do Burmistrza wpłynęło 100 wniosków⁸⁹ o udzielenie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych określonych w art. 67a § 1 Op na łączną kwotę 3 212,0 tys. zł, w tym 42 w przedmiocie umorzenia zaległości lub odsetek od zaległości na łączną kwotę 322,1 tys. zł

Pozytywne rozstrzygnięcia zapadły w 76 sprawach. W ich następstwie Burmistrz:

- w 23 przypadkach rozłożył na raty lub odroczył termin płatności podatku na łączną kwotę 891,7 tys. zł;
- w 31 przypadkach rozłożył na raty lub odroczył zapłatę zaległości podatkowej z ewentualnymi odsetkami na łączną kwotę 2 013,1 tys. zł;
- w 22 przypadkach umorzył zaległości podatkowe lub odsetki za zwłokę na łączną kwotę 49,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 1012-1016)

3.2. W związku z wydanymi decyzjami dwóch podatników skorzystało z możliwości wniesienia odwołania. W pierwszym przypadku na podstawie art. 226 § 1 Op. wydano nowe rozstrzygnięcie w sprawie i udzielono ulgi rozkładając zaległości na raty.

⁸⁹ W związku z faktem, iż niekiedy w ramach jednego wniosku żądano udzielenia ulg w różnych formach, jako wniosek potraktowano każde żądanie udzielenia ulgi w konkretnej formie, a nie liczbę złożonych pism.

W drugim przypadku SKO uchyliło decyzję i przekazało sprawę do ponownego rozpoznania. Ostatecznie ulgi nie udzielono.

(akta kontroli str. 1017)

3.3. Analiza dokumentacji 42 postępowań⁹⁰ prowadzonych w Urzędzie w latach 2019-2022 w przedmiocie udzielenia ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych, wykazała, że:

- w 15 (35,7%) sprawach rozstrzygano na podstawie wniosku spełniającego wszystkie wymogi formalne, wzywając uprzednio w jednej sprawie do uzupełnienia podania. W pozostałych 27 sprawach, mimo iż było to wymagane nie wezwał do uzupełnienia wszystkich niezbędnych elementów, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 1;
- w 26 (61,9%) postępowaniach podejmowano niezbędne działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy w postępowaniu podatkowym i zgromadzono materiał dowodowy potwierdzający okoliczności, na które powoływali się podatnicy we wnioskach. W 16 (38,1%) przypadkach nie zgromadzono dowodów, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 4;
- w 28 (66,7%) sprawach zapewniono stronom czynny udział w postępowaniu, w 14 tego nie uczyniono, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 2;
- w 40 (95,2%) przypadkach wydano decyzję w terminie przewidzianym art. 139 § 1 Op., a w dwóch - w dniu następującym po upływie tego terminu;
- w 39 (92,9%) przypadkach rozpatrzono wniosek w pełnym zakresie. W trzech przypadkach tego nie uczyniono, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 7. Ponadto w jednym przypadku wydano decyzję na wniosek podmiotu, który nie miał statusu podatnika, a w jednym - bez wcześniejszego sprostowania wymiaru podatku dokonanego dla spółki jawnej na zasadach przewidzianych dla osób fizycznych, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 3;
- wszystkie 42 decyzje podpisane były przez osobę posiadającą stosowne upoważnienie Burmistrza. Każda (100%) nie odpowiadała jednak w jakimś zakresie wymogom Op stawianym decyzjom lub zawierała błędne naliczenia co do kwot odsetek lub opłaty prolongacyjnej. Trzy decyzje wykraczały ponadto poza żądanie podatnika. Szczegółowe ustalenia zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 5 i 6;
- w każdym przypadku po wydaniu decyzji umorzeniowej odpisano z systemu księgowego zaległą należność główną. Księgując skutki jednej decyzji wydanej na podstawie art. 67a § 1 pkt 1 i 2 Op nie zachowano spójności pomiędzy przypisem a odpisem, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 10. Ponadto w przypadku 13 decyzji nie wprowadzono do systemu skutków wygaśnięcia decyzji w związku z brakiem uregulowania zobowiązania w nowym terminie, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 9.

(akta kontroli str. 1189-1930)

---

⁹⁰ Badaniem objęto postępowania wszczęte 40 wnioskami i zakończone wydaniem 42 decyzji, w ramach których: w 13 przypadkach umorzono zaległości lub/i odsetki w łącznej kwocie 47,8 tys. zł, w 22 przypadkach odroczone lub rozłożono na raty podatek w łącznej kwocie 883,9 tys. zł, w 24 przypadkach odroczone lub rozłożono na raty zaległość podatkową z ewentualnymi odsetkami w łącznej kwocie 1 999,4 tys. zł

3.4. W okresie objętym kontrolą nie udzielano ulg w zapłacie opłat lokalnych przewidzianych ustawą o podatkach i opłatach lokalnych. Rada Gminy nie wprowadziła również dodatkowych zwolnień w tych opłatach.

(akta kontroli str. 1011, 1030-1034)

3.5. W całym kontrolowanym okresie w Gminie istniały regulacje określające szczegółowe zasady, sposób i tryb udzielania ulg w spłacie należności o charakterze cywilnoprawnym, wprowadzone przez Radę Miejską uchwałami wydanymi w oparciu o art. 59 uofp⁹¹. Przewidywały one możliwość umarzania, odraczania terminów lub rozkładania na raty spłaty należności o charakterze cywilnoprawnym, definiowały sytuacje, w której można było udzielić ulg, oraz wyznaczały organy i osoby uprawnione do podjęcia decyzji w sprawie.

W latach 2019-2022 z upoważnienia Burmistrza udzielono jednej ulgi w spłacie należności o charakterze cywilnoprawnym. Dotyczyła ona umorzenia w maju 2020 r. wierzytelności w kwocie 0,3 tys. zł, stanowiącej dochód budżetu Gminy z tytułu dzierżawy gruntu udostępnionego przez Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3. Wniosek umotywowany był przede wszystkim utrudnieniami w prowadzeniu działalności gospodarczej wywołanymi pandemią COVID-19. Okoliczności sprawy wyczerpywały przesłankę ważnego interesu dłużnika. Zachowano również wprowadzone przez Radę Miejską wymogi co do osoby uprawnionej do udzielenia ulgi. W toku rozpatrywania sprawy nie zebrano jednak od wnioskodawcy wymaganej uchwałą dokumentacji niezbędnej do zbadania dopuszczalności udzielenia pomocy publicznej, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 11.

(akta kontroli str. 1018-1024, 1025-1026, 1936-1946)

3.6. W kontrolowanym okresie z upoważnienia Burmistrza 30-krotnie udzielono podmiotom gospodarczym ulg w spłacie zobowiązań należnych Gminie⁹², z tego 29 razy w zakresie podatków oraz raz w zakresie należności cywilnoprawnej (czynszu dzierżawnego).

Analiza dokumentacji ww. spraw wykazała, że:

- we wszystkich przypadkach kwota udzielonej pomocy nie przekroczyła limitów określonych przepisami rozporządzeń Komisji UE w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu UE do pomocy de minimis lub de minimis w sektorze rolnym⁹³;
- 28 spraw zakwalifikowano jako pomoc de minimis. Dwóch przypadków nie rozpatrywano w kategoriach pomocy publicznej, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 11;
- w dwóch sprawach w Urzędzie razem z wnioskiem o udzielenie ulgi zebrano wszystkie informacje i dokumenty wymagane art. 37 ust. 1 i 2 ustawy

---

⁹¹ Tj. w uchwale nr III/6/2010 Rady Miejskiej w Nakle nad Notecią z dnia 14 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty wierzytelności jednostek organizacyjnych Gminy Nakło nad Notecią mających charakter cywilnoprawny (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom z 2010 r., Nr 214, poz. 2987) zastąpionej z dniem 21 listopada 2020 r. uchwałą nr XXXVI/584/2020 z dnia 29 października 2020 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga będzie stanowić pomoc publiczną oraz wskazania organu uprawnionego do udzielania tych ulg. Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom z 6 listopada 2020 r., poz. 5348.

⁹² Ulgi w kwocie nominalnej 2 850,6 tys. zł, EDB na dzień udzielenia pomocy 160,0 tys. zł. Po wygaśnięciu części z ww. decyzji na dzień 31 grudnia 2022 r. ulgi w kwocie nominalnej 1 599,7 tys. zł, EDB 108,4 tys. zł.

⁹³ Tj. rozporządzenia Komisji Europejskiej Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu UE do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L. 352 z 24 grudnia 2013 r., s.1) rozporządzenia Komisji UE Nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu UE do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 252 z 24 grudnia 2013 r., s.9).

o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej oraz rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis⁹⁴. W dwóch sprawach nie zebrano żadnych dokumentów, a w 26 (89,7%) sprawach zebrano tylko część niezbędnej dokumentacji i nie wezwano do jej uzupełnienia, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 1 i 11;

- w 28 sprawach wydano beneficjentom pomocy ogółem 33 zaświadczenia stwierdzające, że udzielana pomoc jest pomocą de minimis (32 sztuki) lub de minimis w rolnictwie (jedno), przy czym: w jednym przypadku całość pomocy błędnie zakwalifikowano jako pomoc de minimis, mimo iż obejmowała również ulgę w spłacie podatku rolnego, a zatem dotyczyła pomocy w sektorze rolnym, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 12. W dwóch przypadkach zaświadczenia nie wydano, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 11;
- w 27 (96,4%) sprawach zaświadczenia te wydano w dniu udzielenia pomocy, tj. w terminie określonym § 4 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis i pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie⁹⁵. W jednym przypadku ww. terminu nie dochowano, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 13;
- spośród 33 wydanych zaświadczeń trzy zawierały wszystkie elementy wymagane rozporządzeniem w sprawie zaświadczeń de minimis. Pozostałe 30 nie zawierały informacji, czy pomoc udzielona została w sektorze transportu drogowego towarów. Ponadto w treści 28 (84,8%) zaświadczeń zawarto informacje częściowo nierzetelne. Szczegółowe ustalenia zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 14;
- w 28 sprawach Urząd wysłał sprawozdanie Prezesowi UOKiK lub ministrowi właściwemu ds. rolnictwa, zachowując przy tym w 25 (89,3%) przypadkach wymagane terminy. W dwóch sprawach pomocy nie zaraportowano, w trzech raporty o pomocy przekazano z opóźnieniem, a w 20 (71,4%) - dane w raportach były częściowo nierzetelne, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 11, 15 i 16;
- w sześciu spośród 14 spraw, w których do 31 grudnia 2022 r. decyzję zmieniono lub podatnicy nie dotrzymali nowych warunków spłat i decyzje udzielające ulgi wygasły w całości lub w części, skorygowano sprawozdanie o udzielonej pomocy, przy czym w trzech przypadkach zrobiono to nieprawidłowo. W dziewięciu sprawach sprawozdań nie skorygowano, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 17.

(akta kontroli str. 1165-1167)

3.13. Z zachowaniem terminów wynikających z art. 37 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 38 uofp Burmistrz podał do publicznej wiadomości wykazy osób prawnych i fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym w roku 2019, 2020 i 2021 w zakresie podatków lub opłat udzielono ulg, odroczeń, umorzeń lub rozłożono spłatę na raty w kwocie przewyższającej łącznie 500 zł, wraz ze wskazaniem wysokości umorzonych kwot i przyczyn umorzenia, jak również wykazy osób prawnych i fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym udzielono pomocy publicznej. Informacje te zamieszczane były na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu w zakładkach

⁹⁴ Dz. U. Nr 53, poz. 311, ze zm. Dalej: „rozporządzenie w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis”.

⁹⁵ Dz. U. z 2018 r., poz. 350. Dalej: „rozporządzenia w sprawie zaświadczeń de minimis”.

Zarządzenia Burmistrza, a za lata 2019 i 2021 dodatkowo w zakładce Budżet Gminy/Wykaz ulg, umorzeń, odroczeń, płatności i udzielonej pomocy publicznej. Upublicznione dane były częściowo niekompletne lub niezetelne, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 18.

(akta kontroli str. 1037-1080)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W 27 z 42 (64,3%) badanych przypadkach nie wezwano wnoszących podanie o uzupełnienie braków formalnych wniosku o udzielenie ulgi w zapłacie zobowiązań podatkowych, lecz wydano rozstrzygnięcie⁹⁶ na podstawie niekompletnej dokumentacji, co stanowiło naruszenie art. 169 § 1 Op. Powyższe dotyczyło:

- w każdym przypadku niezłączenia do wniosków dokumentów wymaganych art. 168 § 2 Op w zw. z art. 37 ust. 2 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej oraz § 2 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis lub rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2010 r. w sprawie informacji składanych przez podmioty ubiegające się o pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie⁹⁷, tj. w 18 przypadkach zaświadczeń o pomocy de minimis oraz pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, jakie trzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc oraz w ciągu dwóch poprzedzających go lat podatkowych, albo oświadczenia o wielkości tej pomocy otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie⁹⁸; w dziewięciu przypadkach kompletu informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis lub de minimis w rolnictwie składanych na stosownych formularzach⁹⁹, w 25 przypadkach sprawozdań finansowych z trzech ostatnich lat¹⁰⁰;
- w sześciu przypadkach dodatkowo wniosków lub ich korekt, które nie były podpisane przez wnoszących, zgodnie z art. 168 § 3 Op w zw. z art. 126 § 1 i 4 Op, lecz stanowiły przesłane elektronicznie dokumenty w formie skanu lub pliku word.

Obecna i Była Kierownik Referatu Podatków wyjaśniły, że z uwagi na nieobecność pracownika, który zajmował się sprawami nie można dokładnie ustalić przyczyn niewzywania do uzupełnienia wniosków. Wskazały, że większość przypadków dotyczyła okresu pandemii, a duża liczba wniosków i ograniczenia, w tym absencje mogły mieć wpływ na niedokładne przeanalizowanie dokumentów.

(akta kontroli str. 1165-1167, 1178, 1187, 1189-1930)

2. W 14 z 16 (87,5%) przypadków¹⁰¹, w których rozstrzygnięcie w sprawie udzielenia ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych nie odpowiadało w całości żądaniu strony, organ przed wydaniem decyzji nie umożliwił wnioskodawcy wypowiedzenia się

⁹⁶ Decyzje w zakresie odroczeń, rozłożeń na raty i umorzeń w łącznej kwocie 2 809 tys. zł, EDB 157,4 tys. zł, po wygaśnięciu części z nich na dzień 31.12.2022 r. wartość nominalna pomocy 1 558,1 tys. zł, EDB 105,9 tys. zł, z tego umorzenia na kwotę 42,9 tys. zł, EDB 9,5 tys. zł.

⁹⁷ Dz. U. Nr 121, poz. 810.

⁹⁸ W tym w czterech sprawach [Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), w związku z art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji z uwagi na tajemnicę skarbową] złożono oświadczenie, jednak jego treść była nieprawdziwa, tj. nie obejmowała wszystkich otrzymanych przypadków pomocy.

⁹⁹ W tym w trzech przypadkach formularz był złożony, jednak nie wypełniono części sekcji.

¹⁰⁰ Z tego w pięciu przypadkach zebrano sprawozdania za dwa lata.

¹⁰¹ Dotyczy ulg w formie umorzenia na łączną kwotę 2,4 tys. zł oraz ulg w innych formach na łączną kwotę 1 434,9 tys. zł. Sprawy: [Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), w związku z art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji z uwagi na tajemnicę skarbową].

w sprawie zebranego materiału dowodowego oraz wniesionego żądania, do czego zobowiązywał art. 200 § 1 i art. 123 § 1 Op.

Obecna i Była Kierownik Referatu Podatków wyjaśniły, że pracownik odpowiedzialny za przygotowanie decyzji wyjaśnił, że nie wyznaczył stronie siedmiodniowego terminu, gdyż rozstrzygnięcie decyzji nastąpiło w części.

(akta kontroli str. 1189-1194, 1208-1214, 1241)

NIK zauważa, że art. 200 § 2 w zw. z art. 123 § 2 Op pozwala na odstępstwa jedynie w sytuacji, gdy decyzja uwzględnia żądanie w całości.

3. W jednym przypadku organ - zamiast odmówić wszczęcia postępowania z uwagi na brak statusu podatnika, a zatem zobowiązania, wydał na wniosek spółki jawnej decyzję, w której rozłożył na raty zaległość w podatku od nieruchomości osoby fizycznej. W kolejnym przypadku odroczył spółce jawnej termin płatności drugiej raty podatku od nieruchomości z 15 maja 2020 r. na 15 sierpnia 2020 r. nie wyjaśniając przedtem dlaczego podatek ustalony jest dla niej w oparciu o decyzję, a nie na podstawie deklaracji.

Obecna i Była Kierownik Referatu Podatków wyjaśniły, że w momencie rozpatrywania wniosku przyjęto, że podatnikiem jest spółka jawna.

(akta kontroli str. 1218, 1226, 1538-1557, 1900-1928)

NIK zauważa, że z uwagi na odmiennie uregulowanie w art. 21 § 1 i 2 Op zasad powstawania obowiązku podatkowego, przed wydaniem decyzji w sprawie ulg w zapłacie niezbędne jest wyjaśnienie wszelkich wątpliwości co do prawidłowości wymiaru podatku.

4. W 16 z 42 (38,1%) badanych przypadków¹⁰² wydano decyzję bez zebrania w toku postępowania podatkowego materiału dowodowego potwierdzającego okoliczności podniesione we wnioskach o udzielenie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, z tego w 10 przypadkach nie zebrano żadnej dokumentacji, a w sześciu - zebrana dokumentacja nie potwierdzała głównych tez uzasadnienia przedstawionego w podaniu¹⁰³. Powyższe stanowiło naruszenie art. 187 i 122 Op.

Obecna i Była Kierownik Referatu Podatków wyjaśniły, że pracownik prowadzący postępowanie wyjaśnił, że Urząd zebrał materiał dowodowy w sprawach w sposób wystarczający, aby podjąć decyzję. Podały jednak, że w związku z przeanalizowaniem dokumentów stwierdzono, że materiał dowodowy w postępowaniu jest niekompletny oraz poinstruowano pracownika o konieczności zbierania pełnego materiału dowodowego.

(akta kontroli str. 1189-1214, 1240, 1242-1930)

5. Wydane z upoważnienia Burmistrza wszystkie badane 42 decyzje w sprawie udzielenia ulg podatkowych były sporządzone niezgodnie z Op lub nierzetelnie, tj:

a) w 25 (59,5%) decyzjach¹⁰⁴ organ nieprawidłowo orzekł o odsetkach towarzyszących należności głównej, co skutkowało w 20 przypadkach ich zawyżeniem na łączną kwotę 22,5 tys. zł, a w pięciu przypadkach ich zaniżeniem na łączną kwotę 3,0 tys. zł. I tak:

¹⁰² Dotyczy ulg w formie umorzenia na łączną kwotę 43,2 tys. zł oraz ulg w innych formach na łączną kwotę 1 142,3 tys. zł; Sprawy nr: [Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), w związku z art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji z uwagi na tajemnicę skarbową].

¹⁰³ I tak np. umarzając zaległości nie zebrano danych o sytuacji podatnika, polegając wyłącznie na oświadczeniu o wywołanych pandemią trudnościach w prowadzeniu działalności przez jego głównego dzierżawcę.

¹⁰⁴ Którymi udzielono ulg w zapłacie na łączną kwotę 2 486,0 tys. zł, w tym umorzenia na kwotę 23,4 tys. zł. Sprawy: [Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), w związku z art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji z uwagi na tajemnicę skarbową].

- w 20 przypadkach naliczone odsetki nie stanowiły iloczynu stawki określonej na podstawie art. 56 § 1 Op oraz okresu ustalonego zgodnie z art. 53 § 4 Op w zw. z § 7 i § 9 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 sierpnia 2005 r. w sprawie naliczania odsetek za zwłokę, opłaty w sprawie naliczania odsetek za zwłokę oraz opłaty prolongacyjnej, a także zakresu informacji, które muszą być zawarte w rachunkach¹⁰⁵, co wynikało głównie z naliczania odsetek do dnia wydania decyzji, a nie jak wymagały ww. przepisy - dnia złożenia wniosku. W jednym przypadku na wysokość zawyżenia wpływ miało dodatkowo nieuwzględnienie wcześniejszej wpłaty podatnika zaksięgowanej na ich poczet (w wysokości 10,0 tys. zł);
- w dwóch przypadkach określono odsetki za zwłokę, mimo iż orzekano o zobowiązaniu, którego termin płatności nie upłynął;
- w trzech sprawach nie określono odsetek za zwłokę, których obowiązek naliczenia wynikał z art. 53 § 1 Op.

W związku z wygaśnięciem części ww. decyzji ostatecznie na skutek ww. nieprawidłowości nie pobrano odsetek w kwocie 0,9 tys. zł.

Obecna Kierownik Referatu Podatków wyjaśniła, że odsetki omyłkowo były liczone na dzień wydania decyzji, a przyczyną nieuwjęcia odsetek w decyzjach było niedopatrzenie pracownika. Była Kierownik wskazała, że nieprawidłowości wynikały z błędów w ocenie merytorycznej wniosku i niedostosowania naliczeń odsetek do konkretnej sytuacji.

(akta kontroli str. 1189-1214, 1218, 1225, 1242-1930)

b) w 10 (23,8%) decyzjach¹⁰⁶ nieprawidłowo orzeczono w przedmiocie opłaty prolongacyjnej, wprowadzonej § 2 uchwały nr XXVII/551/2016 Rady Miejskiej w Nakle nad Notecią z dnia 27 października 2016 r. w sprawie opłaty prolongacyjnej¹⁰⁷. Polegało to na:

- nienaliczeniu jej w siedmiu¹⁰⁸ decyzjach wydanych przed 21 maja 2020 r., tj. przed dniem wprowadzenia¹⁰⁹ przez Radę Miejską odstępstwa dla wniosków złożonych w okresie stanu epidemii lub zagrożenia epidemicznego ogłoszonych w związku z COVID-19. Wysokość nienaliczonych opłat wynosiła 3,9 tys. zł, jednak w związku z wygaśnięciem części decyzji na skutek nieuregulowania przez podatników zobowiązań w nowych terminach, ostatecznie wymiar nieustalonych i niepobranych opłat wynosił 1,5 tys. zł;
- ustaleniu jej w trzech¹¹⁰ przypadkach niezgodnie z § 11 pkt. 1 i § 12 ust. 2 rozporządzenia w sprawie naliczania odsetek, w tym w jednym przypadku zaniżeniu o 35,00 zł, a w dwóch zawyżeniu łącznie o 23,00 zł.

Była Kierownik Referatu Podatków wyjaśniła, że pracownik przygotowujący projekt decyzji wskazał, że nie naliczono opłaty prolongacyjnej, bo wzięto już pod uwagę

¹⁰⁵ Dz. U. z 2021 r., poz. 703, ze zm. Dalej: „rozporządzenia w sprawie naliczania odsetek”.

¹⁰⁶ Którymi udzielono ulg w postaci odroczenia zapłaty lub rozłożenia na raty zobowiązań w łącznej kwocie 513,9 tys. zł.

¹⁰⁷ Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 9 listopada 2016 r., poz. 3894.

¹⁰⁸ [Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), w związku z art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji z uwagi na tajemnicę skarbową].

¹⁰⁹ Na podstawie uchwały nr XXI/483/2020 Rady Miejskiej w Nakle nad Notecią z dnia 30 kwietnia 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom z dnia 6 maja 2020 r., poz. 2378), następnie uchwały nr XXX/637/2021 Rady Miejskiej w Nakle nad Notecią z dnia 25 lutego 2021 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom z dnia 8 marca 2021 r., poz. 1166), uchwały nr XLV/944/2022 Rady Miejskiej w Nakle nad Notecią z dnia 27 stycznia 2022 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z dnia 3 lutego 2022 r., poz. 593).

¹¹⁰ [Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), w związku z art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji z uwagi na tajemnicę skarbową].

uchwałę zmieniającą (przewidującą odstępstwa w sprawie naliczania opłaty prolongacyjnej w okresie stanu epidemii lub zagrożenia epidemicznego – przypis NIK). W sprawie błędnego naliczania opłaty prolongacyjnej wyjaśniła, że pracownik wyjaśnił, że do wyliczenia prolongaty wykorzystuje się program księgowy.

(akta kontroli str. 1086-1089, 1202-1214, 1240, 1265-1271, 1517-1540, 1612-1616, 1705-1707)

NIK zauważa, że stosowanie przepisów aktu prawa miejscowego powinno mieć miejsce dopiero od dnia jego obowiązywania. W kwestii wykorzystania programu do naliczenia opłaty prolongacyjnej nadmienić natomiast należy, że samo skorzystanie z programu nie gwarantuje prawidłowego naliczenia opłaty. Istotne są jeszcze jego założenia programowe, a także wpisywane parametry do wyliczeń.

c) w 36 (85,7%) decyzjach zawarto nieprawidłową podstawę prawną¹¹¹;

d) w trzech (7,1%) decyzjach zawarto uzasadnienie prawne nieodpowiadające wymogom art. 210 § 4 Op, tj. bez przytoczenia przepisów¹¹²;

e) w 27 (64,3%) decyzjach zawarto nierzetelne uzasadnienie prawne, tj. przytaczające nieprawidłowe lub niepełne normy prawne¹¹³;

f) w 36 (85,7%) decyzjach zawarto uzasadnienie faktyczne nieodpowiadające wymogom art. 210 § 4 Op, tj. bez odniesienia się do dowodów;

g) w sześciu (14,3%) decyzjach zawarto nierzetelne uzasadnienie faktyczne, odnoszące się do okoliczności, które nie wynikały ani z wniosku ani z zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Dodatkowo we wszystkich 14 decyzjach¹¹⁴ (100%) udzielających ulg w formie rozłożenia na raty nieprawidłowo pouczone o przewidzianych art. 259 Op skutkach niedotrzymania nowych terminów płatności, tj. wskazano że niedotrzymanie terminu płatności którejkolwiek z rat spowoduje wygaśnięcie decyzji w całości, podczas gdy ma to miejsce dopiero przy braku trzech wpłat z rządu.

Obecna i Była Kierownik Referatu Podatków wyjaśniły m.in., że pracownik odpowiedzialny za przygotowanie projektu decyzji wyjaśnia powyższe wpisaniem przepisu do uzasadnienia decyzji, omyłkowym powołaniem się na artykuł odnoszący się do podatku zamiast zaległości, skopiowaniem uzasadnienia z innej decyzji, uznaniem, że zebrany materiał jest wystarczający. W kwestii pouczenia z zakresu art. 259 Op wskazały, że błędnie przytoczono zapisy odnoszące się do odroczenia, a nie rozłożenia na raty.

(akta kontroli str. 1189-1214, 1218, 1226, 1240-1241, 1242-1930)

¹¹¹ Z tego: [1] brakowało odwołań: w 27 przypadkach do art. 67b § 1 Op.; w jednym przypadku do jakiegokolwiek przepisu z rozdziału 7a Działu III Op.; w trzech przypadkach do art. 67a § 1 pkt 1 Op., w dziewięciu przypadkach do art. 67a § 1 pkt 2 Op.; w czterech przypadkach do art. 67a § 1 pkt 3 Op., [2] niezasadnie przywołano: w trzech przypadkach art. 67b § 1 Op.; w dwóch przypadkach art. 67a § 1 pkt 1 Op. (zamiast art. 67a § 1 pkt 2 lub 3 Op.); a w jednym przypadku art. 67a § 1 pkt 2 Op. (zamiast art. 67a § 1 pkt 1 Op.) [3] powołania w jednym przypadku nieprawidłowej podstawy prawnej zmiany decyzji.

¹¹² 1.13.2021; 1.12.2021; 1.2.2021.

¹¹³ Z tego: [1] brakowało przytoczenia treści: w 12 przypadkach art. 67a § 1 pkt 2 lub pkt 3 Op; w dwóch przypadkach art. 67a § 1 pkt 1 Op; w jednym przypadku jakiegokolwiek przepisu z rozdziału 7a Działu III Op; [2] niezasadnie przytoczono: w siedmiu przypadkach art. 67a § 1 pkt 1 Op, mimo iż decyzja dotyczyła zaległości, w jednym przypadku art. 67a § 1 pkt 2 Op, mimo iż decyzja dotyczyła podatku; [3] w sześciu przypadkach przytoczono treść niezgodną z treścią przepisu, którego oznaczenie powołano, tj. powołując oznaczenie normy przewidującej ulgę w spłacie zaległości przytaczano treść normy przewidującej ulgę w spłacie podatku, [4] powołano nieprawidłowe przepisy dotyczące zmiany decyzji.

¹¹⁴ [Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), w związku z art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji z uwagi na tajemnicę skarbową].

6. W trzech z 42 (7,1%) badanych spraw¹¹⁵ ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych udzielono w zakresie szerszym niż żądanie podatnika, z tego:

- w jednej umorzono odsetki za okres dłuższy niż podano we wniosku;
- w jednej umorzono zaległość w podatku rolnym, mimo iż wnioski obejmowały jedynie część zaległości odnoszącą się do podatku od nieruchomości;
- w jednej rozłożono na raty zaległości za okres dłuższy niż wskazany we wniosku, zawyżając kwotę należności głównej o 22,2 tys. zł.

Tym samym naruszono art. 67a § 1 pkt 2 i 3 Op, który uzależniał możliwość udzielenia ulgi od złożenia wniosku. Wysokość umorzonych niezasadnie dochodów Gminy wynosiła łącznie 0,1 tys. zł.

Kierownik Referatu Podatków wyjaśniła, że przyczyną umorzeń również w zakresie podatku rolnego był jego łączny wymiar w ramach decyzji ustalającej. Jako przyczynę umorzenia odsetek za okresy dłuższy niż wynikający z wniosku uprzednia Kierownik wskazała błąd w ocenie merytorycznej wniosku. W zakresie rozłożenia na raty zaległości za dłuższy okres niż wnioskował podatnik wyjaśniła natomiast, że przyjęto zaległości, które podatnik miał na dzień złożenia wniosku.

(akta kontroli str. 686, 1225, 1218, 1517-1537, 1759-1769, 1826-1836)

NIK zauważa, że organ związany jest zakresem żądania przedstawionym we wniosku podatnika.

7. W trzech z 42 (7,1%) badanych przypadków¹¹⁶ rozstrzygnięcie wydanej z upoważnienia Burmistrza decyzji w sprawie ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych nie wyczerpywało żądania podatnika zawartego we wniosku, z tego w jednym przypadku nie wypowiedziano się co do umorzenia odsetek za zwłokę w kwocie 10 zł od zaległości, których termin płatności odroczone, a w dwóch co do umorzenia części zaległości w łącznej kwocie 0,3 tys. zł.

Była Kierownik Referatu Podatków wyjaśniła, że podatnika nie obciążono kosztami odsetek, stąd brak ujęcia kwoty w decyzji. W przypadku drugiej ze spraw nie wypowiedziała się natomiast co do przyczyn. Wskazała natomiast, że decyzja istotnie nie uwzględnia pierwszej raty. Obecna Kierownik Referatu Podatków wyjaśniła natomiast, że brak zapisu dotyczącego rozpatrzenia kwestii raty 3 i 4 podatku jest niedoprecyzowaniem decyzji w kwestii rozstrzygnięcia wniosku, a należy go traktować jako odmowę żądania.

(akta kontroli str. 1189-1194, 1208-1214, 1219, 1226, 1826-1836)

NIK zauważa, że rozstrzygnięcie jest istotnym elementem decyzji przedstawiającym stanowisko organu i z tego powodu musi być zaprezentowane niezwykle jasno. Brak odniesienia się do jakiegokolwiek elementu żądania może ponadto narazić organ na zarzut beczynności.

8. W trzech¹¹⁷ przypadkach zaksięgowano wpłaty podatników z naruszeniem art. 55 § 2 Op, zaliczając: w jednym przypadku całą wpłaconą kwotę na należność główną, w jednym przypadku w całości na odsetki, a w jednym przypadku na należność główną i odsetki, jednak w proporcji nieodpowiadającej wymogom ww. przepisu. W związku z niedokonaniem przed wydaniem decyzji udzielających ulg w spłacie

¹¹⁵ Dotyczy ulg w formie umorzenia w łącznej kwocie 0,3 tys. zł oraz w formie rozłożenia na raty w łącznej kwocie 362,1 tys. zł objętych decyzjami [Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), w związku z art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji z uwagi na tajemnicę skarbową].

¹¹⁶ [Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), w związku z art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji z uwagi na tajemnicę skarbową].

¹¹⁷ Dotyczy wpłaty z 27 stycznia 2021 r. w kwocie 30 tys. zł, wpłaty z 5 sierpnia 2022 r. w kwocie 10,0 tys. zł oraz wpłaty z 27 stycznia 2021 r. w kwocie 12,0 tys. zł.

zobowiązań podatkowych¹¹⁸ korekt ww. księgowania, w decyzjach tych orzekano co do nieprawidłowych kwot. Skutkiem powyższego w dwóch przypadkach podatnikom naliczono odsetki w kwocie wyższej o 0,6 tys. zł niż byłyby należna przy prawidłowym zaksięgowaniu. Ponadto w jednym przypadku zapisy na koncie nie uwidaczniały zaległości w kwocie 1,3 tys. zł.

Kierownik Referatu Podatków wyjaśniła, że zaksięgowano to zgodnie z sugestią programu księgowego. W odniesieniu do jednego z księgowania wskazała, że błąd zostanie skorygowany.

(akta kontroli str. 686, 1282-1378, 1612-1624)

NIK zauważa, że wskazania programu księgowego nie zwalniają pracownika z obowiązku weryfikacji zgodności proponowanych rozwiązań z wymogami Op.

9. W 51 (72,9%) spośród 70 przypadków¹¹⁹, w których podatnicy nie dotrzyмали terminów płatności ustalonych 13 decyzjami w sprawie rozłożenia na raty lub odroczenia terminu płatności, organ nie przywrócił terminów ustawowych¹²⁰, stosownie do art. 259 i art. 49 Op. W odniesieniu do przypadków, w których podatnicy dokonali wpłat po terminie wynikającym z ww. decyzji skutkowało to brakiem uwidocznienia na kontach w ewidencji księgowej będącej podstawą sporządzenia sprawozdań budżetowych zaległości w łącznej kwocie 17,7 tys. zł. Ponadto w 16 przypadkach¹²¹ skutki niedotrzymania terminów wprowadzono do systemu z opóźnieniem, tj. nie były one widoczne w księgowaniach miesiąca, w którym dana decyzja wygasła. Opóźnienia w tym zakresie sięgały od miesiąca do 14 miesięcy.

W toku kontroli przywrócono termin płatności dla 19 rat objętych dwoma decyzjami. W wyniku ponownych przeliczeń podatnicy dopłacili 6,9 tys. zł.

Obecna i Była Kierownik Referatu Podatków wyjaśniły, że powyższe spowodowane było brakiem przepływu informacji między stanowiskami pracy ds. księgowości podatkowej i windykacji podatkowej.

(akta kontroli str. 1202-1207, 1218, 1225, 1670-1684, 1705 -1794)

10. W jednym z badanych przypadków wprowadzając do systemu księgowego skutki decyzji przyznającej podatnikowi ulgę w zapłacie podatku nie zachowano zgodności pomiędzy wprowadzaniem do systemu księgowego przypisem i odpisem, skutkiem czego widniejące na koncie w ewidencji księgowej będącej podstawą sporządzenia sprawozdań budżetowych zaległości podatnika zostały zawyżone o kwotę 4,9 tys. zł. Stosownych korekt dokonano w toku kontroli.

Kierownik Referatu Podatków wyjaśniła, iż było to następstwem pomyłki.

(akta kontroli str. 1225, 1267-1312, 1369-1378)

11. W dwóch z 30 (6,7%) przypadków nie rozpatrywano wniosków podmiotów gospodarczych o ulgi w spłacie zobowiązań pod kątem przepisów regulujących dopuszczalność pomocy publicznej. Dotyczyło to jednego wniosku z grudnia 2021 r. o rozłożenie na raty zaległego podatku z odsetkami w kwocie 2,5 tys. zł oraz jednego wniosku z maja 2020 r. o umorzenie czynszu dzierżawnego w kwocie 0,3 tys. zł. Skutkiem powyższego nie zebrano stosownej dokumentacji do zbadania dopuszczalności pomocy, nie wydano zaświadczenia o udzielonej pomocy, ani jej nie zaraportowano stosownym organom.

¹¹⁸ Dotyczy decyzji w przedmiocie umorzenia odsetek na kwotę 1,4 tys. zł oraz dwóch decyzji w przedmiocie rozłożenia na raty w łącznej kwocie 1 046,4 tys. zł.

¹¹⁹ Jako przypadek policzono niedotrzymanie terminu płatności pojedynczej raty lub odroczonego terminu. Liczono przypadki z datą płatności ustaloną maksymalnie na dzień 31 grudnia 2022 r.

¹²⁰ Od niezapłaconych w terminie rat w kwocie 573,7 tys. zł, tj. 62,3% kwoty objętej decyzjami (921,1 tys. zł).

¹²¹ [Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), w związku z art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji z uwagi na tajemnicę skarbową].

Była Kierownik Referatu Podatków, która podpisała się pod oświadczeniem w sprawie umorzenia ww. należności cywilnoprawnej wyjaśniła, że osoby nie traktowano jako przedsiębiorcy z uwagi na zawieszenie działalności gospodarczej.

Kierownik Referatu Podatków, która podpisała decyzję o rozłożeniu na raty podatku nie wskazała przyczyn nierozpatrywania sprawy wskazując na nieobecność pracownika, który zajmował się sprawą.

(akta kontroli str. 1187, 1861-1870, 1936-1946)

NIK zauważa, że fakt zawieszenia działalności gospodarczej nie zmienia statusu przedsiębiorcy.

12. W jednym z badanych 30 przypadków nieprawidłowo zaklasyfikowano pomoc, wydając w sprawie zaświadczenie o pomocy de minimis w odniesieniu do całej ulgi i nie wydzielając części stanowiącej pomoc de minimis w rolnictwie¹²², mimo iż ulgi w zapłacie udzielono również w odniesieniu do podatku rolnego.

Kierownik Referatu Podatków nie wyjaśniła przyczyn niewydania w sprawie zaświadczenia de minimis w rolnictwie, wskazując na nieobecność pracownika zajmującego się sprawą.

(akta kontroli str. 1187-1188, 1310-1416)

13. Jedno z 32 zaświadczeń o pomocy de minimis wydane zostało z sześciodniowym opóźnieniem w stosunku do terminu określonego w § 4 pkt 1 rozporządzenia w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis, przewidującego wystawienie dokumentu w dniu udzielenia pomocy, tj. wydania decyzji w sprawie.

Była Kierownik Referatu Podatków nie wyjaśniła przyczyn opóźnienia wskazując na nieobecność pracownika zajmującego się sprawą.

(akta kontroli str. 1165-1167, 1187-1188, 1265-1281)

14. Spośród wydanych 32 zaświadczeń o pomocy de minimis 29 (90,6%)¹²³ nie zawierało informacji, czy pomoc została udzielona z przeznaczeniem na działalność w sektorze transportu drogowego towarów, co było wymagane § 3a pkt 2 rozporządzenia w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis. Ponadto 25 (75,8%) wydanych zaświadczeń o pomocy de minimis lub de minimis w rolnictwie zawierało częściowo nieprawidłowe dane. Polegało to przede wszystkim¹²⁴ (18 przypadków) na wpisaniu w ich treści kwoty udzielonej pomocy brutto w złotych i/lub euro (EDB) wyliczonej niezgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie obliczania wartości pomocy publicznej¹²⁵.

¹²² Ulga o wartości nominalnej 0,3 tys. zł (co stanowiło 0,4‰ kwoty objętej decyzją, tj. 760,3 tys. zł), wartość pomocy 24,23 zł, tj. 5,10 EUR.

¹²³ Obejmujące ulgi o wartości nominalnej 2 075,8 tys. zł i pomoc na dzień wydania decyzji - 122,8 tys. zł.

¹²⁴ Inne niezgodności dotyczyły wpisania [1] w czterech przypadkach zamiast EDB wymaganej § 3 pkt 6 rozporządzenia w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis - nominalnej wartości pomocy; [2] w trzech przypadkach nieprawidłowego NIP podatnika; [3] w jednym przypadku nieprawidłowej daty udzielenia pomocy; [4] w siedmiu przypadkach nieprawidłowej podstawy prawnej lub podstawy prawnej nieodpowiadającej pełnej kwocie pomocy wykazanej w zaświadczeniu; [5] w jednym przypadku niepełnej nazwy rozporządzenia Komisji Europejskiej regulującego kwestie przyznania pomocy.

¹²⁵ W trzech przypadkach [Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), w związku z art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji z uwagi na tajemnicę skarbową], w których wartość pomocy ustalano dla decyzji, którą jednocześnie rozkładano na raty zapłatę zaległości podatkowej i umarzano odsetki, zamiast wyliczyć pomoc jako sumę EDB ustaloną zgodnie z § 4 pkt 12 i § 4 pkt 18 rozporządzenia, do wzoru służącego do obliczenia wartości pomocy dla rozłożenia na raty zaległości podatkowej podstawiano kwotę zobowiązania powiększoną o wysokość umorzonych odsetek, w jednym przypadku (Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), w związku z art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji z uwagi na tajemnicę skarbową – de minimis w rolnictwie) przy wyliczeniu EDB dla odroczenia zastosowano wzór właściwy dla umorzenia. W 14 przypadkach błędy wynikały z błędnego podstawienia danych do wzorów zdefiniowanych w § 4 pkt 13,15,17,18 ww. rozporządzenia. I tak: w sześciu sprawach wyliczeniu EDB przy zastosowaniu stopy dyskontowej ustalonej niezgodnie z Komunikatem Komisji w

Obecna i Była Kierownik Referatu Podatków nie wyjaśniły przyczyn nieprawidłowych danych w zaświadczeniach wskazując na nieobecność przygotowującego go pracownika. Była Kierownik dodała, że opisane przypadki wskazują na niewywiązywanie się pracownika z powierzonych mu zadań.

(akta kontroli str. 1165-1167, 1178, 1187)

15. W trzech¹²⁶ z 25 (12,0%) przypadków, co do których istnieją dane, sprawozdania o udzielonej pomocy publicznej przekazano właściwym organom z opóźnieniem liczącym od 12 do 78 dni w stosunku do terminu wyznaczonego § 6 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzieleniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych¹²⁷.

Obecna i Była Kierownik Referatu Podatków nie wyjaśniły przyczyn opóźnień w przekazywaniu zaświadczeń wskazując na nieobecność pracownika, któremu powierzono obowiązki w tym zakresie. Była Kierownik dodała, że opisane przypadki wskazują na niewywiązywanie się pracownika z powierzonych mu zadań.

(akta kontroli str. 1091-1107, 1165-1167, 1178, 1187)

16. W 13 (46,4%) przypadkach udzieloną pomoc de minimis zaraportowano niezgodnie z instrukcją opisaną w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej¹²⁸.

---

sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych Dz. U. UE C14 z 19 stycznia 2008 r., s.6 (z tego w sprawach [Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), w związku z art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji z uwagi na tajemnicę skarbową]. bez powiększenia stopy bazowej o marżę 100 punktów bazowych, co było wymagane ww. komunikatem, a w sprawach [Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), w związku z art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji z uwagi na tajemnicę skarbową]. – z lipca i listopada 2020 r. - stosując stopę bazową powiększoną o marżę 200 punktów); w dwóch sprawach ([Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), w związku z art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji z uwagi na tajemnicę skarbową] przyjęciu za podstawę stopy bazowej stawki innej niż ogłoszona przez Komisję Europejską, odpowiednio w zawiadomieniu Komisji w sprawie bieżących stóp procentowych od zwracanej pomocy państwa oraz stóp referencyjnych obowiązujących od dnia 1 maja 2020 r./1 czerwca 2020 r. (Dz.U UE C 171 z 19 maja 2020 r., s. 3) oraz zawiadomieniu Komisji w sprawie bieżących stóp procentowych od zwracanej pomocy państwa oraz stóp procentowych obowiązujących od dnia 1 września 2020 r. (Dz. U. UE C 299 z 9 września 2020 r.); w jednej sprawie ([Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), w związku z art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji z uwagi na tajemnicę skarbową].) wyliczeniu EDB przy zastosowaniu stopy redyskontowej, niestanowiącej kwoty bazowej powiększonej o którąkolwiek z marż wskazanych w Komunikacie Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych Dz. U. UE C14 z 19 stycznia 2008 r., s.6; w czterech sprawach ([Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), w związku z art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383) NIK wyłączyła jawność informacji z uwagi na tajemnicę skarbową]. przyjęcia nieprawidłowego okresu prolongaty; w czterech sprawach ([Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), w związku z art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji z uwagi na tajemnicę skarbową]. wyliczeniu EDB przyjmując niewłaściwą kwotę odroczonego lub rozłożonego na raty zobowiązania, w dwóch sprawach ([Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), w związku z art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji z uwagi na tajemnicę skarbową]. wyliczenia kwoty EDB dla umorzenia bez uwzględnienia kwoty umorzonych odsetek.

¹²⁶ Vide przypis nr 19.

¹²⁷ Dz. U. z 2016 r., poz. 1871, ze zm. Dalej: rozporządzenie w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej.

¹²⁸ Polegało to na: [1] wpisaniu w czterech przypadkach (2.20.2020; 2.17.2020; 2.13.2020; 1.9.2020) nieprawidłowego kodu formy prawnej beneficjenta, w dwóch przypadkach (2.13.2020; 2.21.2020) nieprawidłowego kodu wielkości beneficjenta; w trzech przypadkach (2.11.2022; 2.5.2019; 1.32.2020) wartości nominalnej pomocy niezgodnej z wydaną decyzją, tj. bez odsetek; w jednym przypadku (2.4.2020) nieprawidłowego kodu formy pomocy; w dwóch przypadkach (2.29.2020; 2.21.2020) nieprawidłowej podstawy

Obecna i Była Kierownik Referatu Podatków nie wyjaśniły przyczyn nieprawidłowego raportowania wskazując na nieobecność pracownika, któremu powierzono obowiązki w tym zakresie. Była Kierownik dodała, że opisane przypadki wskazują na niewywiązywanie się pracownika z powierzonych mu zadań.

(akta kontroli str. 1091-1155, 1165-1167, 1178, 1187)

17. W dziewięciu¹²⁹ z 14 (64,3%) przypadków, w których podatnicy nie dotrzymali nowych warunków spłat, a decyzje przyznające ulgi wygasły w całości lub części, nie skorygowano przesłanych raportów o udzielonej pomocy de minimis, czym naruszono § 8a ust. 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej. Ponadto w trzech¹³⁰ przypadkach korekty sprawozdań wykonano nieprawidłowo, usuwając w jednym przypadku informację o udzieleniu pomocy w pełnej kwocie, mimo iż podatnicy skorzystali z niej w części, a w dwóch przypadkach związanych ze zmianą błędnie ustalając okresy prolongaty do wyliczenia ulg.

Obecna i Była Kierownik Referatu Podatków nie wyjaśniły przyczyn nieprawidłowości w raportowaniu wskazując na nieobecność pracownika, któremu powierzono obowiązki w tym zakresie. Była Kierownik dodała, że opisane przypadki wskazują na niewywiązywanie się pracownika z powierzonych mu zadań.

(akta kontroli str. 1091-1155, 1165-1167, 1178, 1187)

18. Wykazy osób prawnych i fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym w roku 2019, 2020 i 2021 w zakresie podatków lub opłat udzielono ulg, odroczeń, umorzeń lub rozłożono spłatę na raty w kwocie przewyższającej łącznie 500 zł sporządzono nierzetelnie lub niezgodnie z wymogami art. 37 ust. 1 pkt 2 lit. f uofp. I tak:

- w wykazach za 2019 r. i 2020 r. w przypadku łącznie pięciu podatników nie podano, że oprócz odroczenia lub rozłożenia na raty kwoty przewyższającej 500 zł, umorzono również odsetki za zwłokę, nie podano wysokości umorzonych kwot (łącznie 1,0 tys. zł) ani przyczyn umorzenia;
- w wykazie za 2020 r. w przypadku jednego podatnika pominięto fakt udzielenia mu również ulgi w postaci rozłożenia na raty w kwocie 29,7 tys. zł;
- w wykazach za 2020 r. i 2021 r. w przypadku łącznie czterech podatników zaniżono o 0,3 tys. zł wykazaną wysokość umorzonych kwot na skutek podania wyłącznie kwoty należności głównej (bez umorzonych odsetek).

Podobnie w wykazie osób prawnych i fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej za rok 2020 i 2021, którym udzielono pomocy publicznej nie podawano – poza jednostkowym przypadkiem – przedsiębiorców, którym udzielano ulg w zapłacie podatku.

Burmistrz i II Zastępca Burmistrza, którzy podpisali ww. wykazy wyjaśnili, że informacje były przygotowywane na podstawie danych otrzymanych od osób merytorycznie odpowiedzialnych za dane zawarte w wykazach. Podali, że pracownik przygotowujący dane do wykazu podmiotów, którzy otrzymali ulgi w zapłacie podatków przez niedopatrzenie wskazał niepoprawne dane. Dane z tego wykazu nie

---

prawnej udzielenia pomocy [2] naruszeniu w sześciu przypadkach (2.20.2020; 2.17.2020; 2.5.2019; 2.9.2020; 2.14.2020; 2.30.2020) zasady wykazywania każdej formy udzielonej pomocy odrębnie.

¹²⁹ [Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), w związku z art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji z uwagi na tajemnicę skarbową].

¹³⁰ [Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), w związku z art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji z uwagi na tajemnicę skarbową].

zostały natomiast przeniesione do wykazu osób, którym udzielono pomocy publicznej przez niedopatrzenie.

(akta kontroli str. 1037-1085)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki. W kontrolowanym okresie udzielano ulg w spłacie zobowiązań podatkowych niezgodnie z przepisami Op oraz ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Ponadto w części przypadków dokonywano rozliczeń z podatnikami nie uwzględniając skutków wygaśnięcia tych decyzji w całości lub w części. Stwierdzono ponadto nierzetelności przy sporządzaniu zaświadczeń i sprawozdań o udzielonej pomocy, jak również zamieszczanych na stronie BIP wykazów podmiotów, którym udzielono ulg.

4. Nadzór nad realizacją dochodów własnych

Opis stanu faktycznego

4.1. Burmistrz w badanym okresie identyfikował ryzyka związane z wymiarem i dochodzeniem dochodów własnych Gminy¹³¹. W latach 2019-2020 nadawano im priorytet niski. Począwszy od roku 2021, po zmianie metodyki szacowania, zagadnienia związane z finansami mieściły się każdorazowo wśród trzech obszarów o największym ryzyku. W związku z tym w planie audytu na rok 2022 ujęto zadanie zapewniające o nazwie „Windykacja i egzekucja należności publicznoprawnych”. Zostało ono zrealizowane w III kwartale 2022 r.

(akta kontroli str. 1979-2009)

4.2. Przeprowadzony audyt zdefiniował problemy i słabości kontroli zarządczej polegające m.in. na niewypracowaniu praktyki w zakresie dokonywania zabezpieczeń hipotecznych należności oraz nieustaleniu pisemnych procedur wewnętrznych w obszarze windykacji, co skutkowało m.in. swobodą co do terminu dochodzenia zaległości. Sformułowane przez audytorów zalecenia usunięcia ww. słabości do dnia zakończenia czynności kontrolnych nie zostały zrealizowane.

Burmistrz podał, że zalecenia audytu były w trakcie realizacji, lecz prace zostały zawieszona do czasu zakończenia niniejszej kontroli z uwagi na zgłaszane przez kontrolerów uwagi co do obszaru windykacji, jak również ograniczenia czasowe.

(akta kontroli str. 689, 2010-2022)

4.3. Zagadnienia związane z wymiarem dochodów własnych, ich dochodzeniem oraz udzielaniem ulg w zapłacie były w latach 2019-2022 również przedmiotem kontroli zewnętrznych. Przeprowadziły je Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy, Najwyższa Izba Kontroli oraz Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Bydgoszczy. Każda z ww. kontroli wykazała nieprawidłowości. Polegały one na:

- niezasadnym obciążaniu przyszłych nabywców kosztami przygotowania nieruchomości do sprzedaży;
- nieprawidłowym ustaleniu ceny sprzedaży lokalu;
- podaniu nieprawidłowych danych w sprawozdaniach Rb-PDP i Rb-27S za 2020 rok polegających na zaniżeniu dochodów w podatku od nieruchomości na skutek pominięcia w deklaracji składanej przez [...] ¹³² oraz zniżenia skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości na skutek braku wyegzekwowania od trzech [...] ¹³³ deklaracji na podatek od nieruchomości.

Zalecenia związane z ww. nieprawidłowościami zostały zrealizowane.

¹³¹ Definiowane one były w analizach ryzyka do planu audytu na lata 2019-2020 pod hasłem zagadnienia w ramach działu 7 klasyfikacji budżetowej, a w planach na lata 2021-2022 pod hasłem „Finanse”.

¹³² Vide przypis nr 19.

¹³³ Vide przypis nr 19.

(akta kontroli str. 1977-1978)

4.4. Zadania związane z wymiarem i poborem dochodów własnych, ich dochodzeniem oraz udzielaniem ulg w zapłacie nie były w kontrolowanym okresie przedmiotem kontroli wewnętrznych. Nie były również przedmiotem skarg i wniosków wpływających do Urzędu.

(akta kontroli str. 30-35, 2023-2024)

4.5. Sprawowany nadzór bieżący nad obszarami wymiaru i dochodzenia dochodów własnych Gminy nie zapobiegł powstaniu nieprawidłowości o charakterze systemowym, opisanych w obszarach I-III niniejszego wystąpienia. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W kontrolowanym okresie nie zapewniono skutecznego bieżącego nadzoru nad pracą pracowników Referatu i Opłat Lokalnych, co przyczyniło się do wystąpienia nieprawidłowości o charakterze systemowym opisanych w obszarach I-III niniejszego wystąpienia. Tym samym nie dopełniono standardów kontroli zarządczej C.11 oraz E.19, opisanych w załączniku do Komunikatu w sprawie standardów kontroli zarządczej. Nakazywały one prowadzenie nadzoru nad wykonaniem zadań w celu ich oszczędnej, efektywnej i skutecznej realizacji oraz monitorowanie skuteczności poszczególnych elementów systemu kontroli zarządczej.

W kwestii nieskutecznego nadzoru Burmistrz wyjaśnił, że w latach 2019-2022 w WFB Urzędu nastąpiła reorganizacja na stanowiskach pracy, zarówno kierowniczych, jak i inspektorów. Podał, że w 2020 r. nastąpiły zmiany na stanowiskach księgowości podatkowej oraz należności cywilnoprawnych i publicznoprawnych, dyrektora wydziału i kierownika referatu. Wskazał, że należy wziąć pod uwagę okres wdrożenia nowych pracowników, co było znacznie utrudnione z uwagi na obostrzenia wprowadzone w trakcie pandemii. Od marca 2020 r. w związku z sytuacją epidemiczną bieżący nadzór został skutecznie utrudniony w związku z wprowadzanymi zmianami w przepisach, pracami zmianowymi i zdalnymi oraz dużą absencją pracowników spowodowaną kwarantannami, izolacją, zwolnieniami lekarskimi. Podał, że w czasie pandemii konieczne okazały się zmiany organizacyjne w celu ograniczenia kontaktów między pracownikami. Jednocześnie wskazał, że w okresie częściowego zmniejszenia wprowadzonych obostrzeń w roku 2022 należało unormować pracę WFB i przygotować na realizację dodatkowych zadań związanych z obsługą środków Funduszu Pomocy Ukrainie. Ponadto nastąpiła zmiana na stanowisku Skarbnika, a od maja do lipca 2022 r. pełniącym obowiązki Skarbnika był Dyrektor WFB, co również wpłynęło na konieczność realizacji dodatkowych zadań przez pracowników WFB (prace bilansowe, sprawozdawczość, materiały dla Rady Miejskiej).

(akta kontroli str. 2028-2030)

OCENA CZĄSTKOWA

W Urzędzie nie zapewniono skutecznego nadzoru nad realizacją dochodów własnych. Wprawdzie zidentyfikowano ryzyka w tym zakresie, a niektóre obszary uregulowano procedurami wewnętrznymi, jednak nie zapobiegło to powstaniu nieprawidłowości o charakterze systemowym. Wystąpiły również opóźnienia realizacji zaleceń audytowych mających na celu wyeliminowanie zidentyfikowanych słabości kontroli wewnętrznych.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

- Wnioski
1. Zapewnienie opodatkowania nieruchomości gminnych oddanych w użyczenie lub wdzierżawionych.
  2. Wydawanie decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego w podatku od środków transportowych w przypadku niezłożenia deklaracji przez podatnika.
  3. Przeprowadzanie rzetelnych czynności sprawdzających w odniesieniu do deklaracji w podatku od środków transportowych oraz podatku od nieruchomości.
  4. Zapewnienie poboru opłaty za posiadania psa zgodnie z obowiązującą uchwałą Rady Miejskiej.
  5. Przestrzeganie przepisów wewnętrznych dotyczących planów kontroli podatkowej.
  6. Terminowe podejmowanie czynności mających na celu odzyskanie od dłużników zaległych należności.
  7. Ponowne przeanalizowanie zasadności dokonanych w latach 2021-2022 odpisów z tytułu przedawnienia zaległości podatkowych, a w przypadku stwierdzenia, że odpis był niezasadny dokonanie zapisów korygujących.
  8. Prowadzenie postępowań o udzielenie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych w sposób odpowiadający wymogom Op.
  9. Zapewnienie prawidłowości księgowania w systemie, w tym również na skutek wygaśnięcia w całości lub części decyzji przyznających ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych.
  10. Prowadzenie wobec przedsiębiorców postępowań o udzielenie ulg w zapłacie zobowiązań z uwzględnieniem wymogów ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.
  11. Skorygowanie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej w przypadkach, gdy podatnicy nie dotrzymali nowych terminów płatności, ustalonych decyzjami w sprawie odroczenia lub rozłożenia zapłaty na raty.
  12. Zapewnienie rzetelności wydawanych zaświadczeń o pomocy de minimis i de minimis w rolnictwie oraz sprawozdań o udzielonej pomocy.
  13. Terminowe raportowanie o udzielonej pomocy de minimis.
  14. Zapewnienie rzetelności publikowanych na BIP wykazów podmiotów, którym udzielono ulg w spłacie zobowiązań.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, 7 lipca 2023 r.

Kontrolerzy
(-) Karolina Lahutta
gł. specjalista k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy
p.o. Dyrektor
(-) Tomasz Sobecki

(-) Hanna Loch-Klimek
specjalista k.p.